

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

IČ: 68378068

Sídlo: Na Florenci 1420/3, Praha 1

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2013

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 11. 6. 2014

Radou pracoviště schválena dne: 18. 6. 2014

V Praze dne 26. 6. 2014

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště:

Ing. Pavel Janáček, Ph.D., byl předsedou Akademie věd ČR, prof. Ing. Jiřím Drahošem, DrSc., dr. h. c., jmenován do funkce ředitele pracoviště s účinností od 1. 7. 2010 na pětileté funkční období, tj. do 30. 6. 2015.

Rada pracoviště:

6 členů bylo zvoleno dne 3. 1. 2012 na pětileté funkční období (2012–2017), 3 členové zvolení v průběhu předchozího funkčního období pokračují v plnění mandátu (v závorce uvádíme datum, k němuž jejich funkční období končí),

předseda: prof. PhDr. Jiří Trávníček, M.A., (Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., dále jen ÚČL),

místopředsedkyně: PhDr. Lenka Jungmannová, Ph.D., (ÚČL),

členové:

interní: PhDr. Daniela Hodrová, DrSc.,

Ing. Pavel Janáček, Ph.D.,

PhDr. Petr Šámal, Ph.D.,

PhDr. Karel Piorecký, Ph.D., (mandát vyprší 11. 3. 2015),

externí: Mgr. Miroslav Balašík, Ph.D., (Nakladatelství Host),

prof. PhDr. Petr Kořátko, CSc., (Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.), (mandát vyprší 14. 6. 2015),

prof. PhDr. Dalibor Tureček, CSc., (Filozofická fakulta Jihočeské univerzity), (mandát vyprší 14. 6. 2015).

Dozorčí rada:

jmenována dne 1. 5. 2012 na pětileté funkční období, tj. do 30. 4. 2017, ve složení:

předseda: PhDr. Jiří Beneš (Akademická rada / Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.),

místopředseda: prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc., (ÚČL),

členové:

JUDr. Anna Kokošková (Advokátní kancelář),

PhDr. Petr Nejedlý (Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.),

Jiří Padevět (Středisko společných činností AV ČR, v. v. i. – Divize nakladatelství Academia).

b) Změny ve složení orgánů

V průběhu roku 2013 nedošlo ke změnám ve složení orgánů pracoviště.

c) Informace o činnosti orgánů

Ředitel:

Zorganizoval 12 a osobně vedl 11 pravidelných měsíčních porad kolegia ředitele ÚČL.

Zajistil předložení závěrečného účtu ÚČL za rok 2012 a rozpočtu ÚČL na rok 2013 a jejich schválení radou pracoviště.

Zajistil předložení Výroční zprávy ÚČL za rok 2012 Dozorčí radě ÚČL a Radě ÚČL a jejich schválení oběma radami, zajistil zveřejnění výroční zprávy.

Vydal 2 příkazy ředitele:

č. 1/2013 o plánovaných atestacích v roce 2013,

č. 2/2013 o inventarizaci veškerého evidovaného majetku v ÚČL za období 1. 10. – 31. 12. 2013.

Vyhlásil následující vnitřní předpisy:

Novelu Atestačního řádu ÚČL.

Svolal na 8. 1. 2013 shromáždění výzkumných pracovníků ÚČL, které dodatkem k výběru vlastních kandidátů pro volby do Akademické a Vědecké rady AV ČR vyjádřilo podporu vybraným kandidátům jiných pracovišť AV ČR. Kandidát ÚČL prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc., byl následně na Akademickém sněmu AV ČR konaném 19. 3. 2013 zvolen členem Akademické rady AV ČR.

Zajistil mimořádnou dotaci z rezervy AV ČR na pokrytí nákladů spojených s renovací prostor ve 4. patře objektu Na Florenci 1420/3 po odstěhování Kabinetu studia jazyků ÚJČ AV ČR, v. v. i., a uzavření nových nájemních smluv na tyto prostory s Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR, v. v. i., a Etnologickým ústavem AV ČR, v. v. i.

Zajistil přípravu architektonické studie na výstavbu nového depozitáře pro Knihovnu ÚČL ve dvoře objektu Na Florenci 1420/3, na vyřešení bezbariérového přístupu do zasedací a přednáškové síně ÚČL a na úpravu sekce D zmíněného objektu pro styk s veřejností například formou informačního a kontaktního střediska.

Zajistil přípravu dokumentu *Program výzkumné činnosti ÚČL na léta 2012–2017* – Předpokládané výsledky za léta 2014–2015 a podklady pro kontrolu plnění Programu za léta 2012–2013 ze strany AV ČR.

Rada pracoviště:

Zasedala v termínech: 7. února, 28. března, 30. května, 5. září, 21. listopadu 2013.

7. února 2013

– Rada schválila usnesení ve věci závěrečného účtu hospodaření ÚČL za rok 2012 a rozpočtu ÚČL na rok 2013.

– Rada se seznámila se zprávou poradní komise zástupce ředitele ÚČL pro mezinárodní spolupráci a z 19 přihlášených projektů zahraničních bohemistů hlasováním vybrala 15 projektů, o jejichž financování formou tzv. bohemistických stipendií doporučila řediteli ÚČL požádat předsedu AV ČR prof. Jiřího Drahoše.

– Rada přijala stanovisko k plánovanému radikálnímu snížení dotace pro literární časopisy na rok 2013, text byl zveřejněn na ústavním webu a rozeslán médiím (8. 2. 2013).

– Rada projednala zprávu o stavu probíhajících a ukončených ústavních projektů.

– Rada se rovněž seznámila s návrhy nových ústavních projektů Ústavu a podpořila je.

28. března 2013

– Hlavním bodem jednání byla diskuse o podmínkách grantové soutěže a informování rady o nově podávaných grantových projektech. Ústav v roce 2013

podal do GA ČR 16 návrhů, 12 v hlavní soutěži, 3 v postdoktorské soutěži a 1 návrh projektu excellence společně s Filozofickou fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a Univerzitou Palackého v Olomouci. Rada vzala na vědomí jednotlivé přihlášky grantů a vyjádřila k nim své připomínky, případně doporučení.

30. května 2013

- Rada podpořila postup ředitele ÚČL AV ČR ve věci protestu proti hodnocení projektu *Komiks: dějiny – teorie* (P406/10/2306) ze strany GA ČR.
- Rada odsouhlasila Dohodu o ukončení smlouvy o Sdružení jihomoravských pracovišť AV ČR a Smlouvu o Sdružení moravských pracovišť AV ČR v předloženém znění a jejich předchozí podpis ředitelem ÚČL, o jehož důvodech a okolnostech byla informována.
- Rada vyslovila souhlas se Smlouvou o zřízení věcného břemene k části budovy o rozloze 160 m² v nově upravovaném objektu č. p. 1000 v Hybernské ulici v předloženém znění.
- Rada se seznámila se současným stavem, dosavadními výsledky, plány a personální situací Oddělení pro výzkum literatury 19. století. Zajímala se zejména o stav dokončovaných projektů a o příští směřování oddělení.

5. září 2013

- Rada projednala a schválila příkaz ředitele č. 1/2013 o vyhlášení atestací.
- Rada schválila změny rozpočtu ÚČL na rok 2013 k 31. 8. 2013 v předloženém znění.
- Rada ÚČL se seznámila se současným stavem, s dosavadními výsledky, plány a personální situací Oddělení pro výzkum starší české literatury a zajímala se zejména o stav dokončovaných projektů.

21. listopadu 2013

- Rada ÚČL se seznámila se současným stavem, s dosavadními výsledky, plány a personální situací Oddělení teorie a zajímala se především o stav dokončovaných projektů.
- Rada si vyslechla sdělení ředitele o průběhu atestačního řízení. Ředitel předložil návrh úpravy Atestačního řádu. Usnesení: Rada schválila návrh v předloženém znění s technickými úpravami.
- Rada provedla atestaci svého člena prof. PhDr. Jiřího Trávníčka, M.A.

Dozorčí rada:

Zasedala v termínech: 28. února, 28. května, 1. listopadu 2013.

28. února 2013

- Vzala na vědomí hospodářské výsledky ÚČL za rok 2012 a plán rozpočtu na rok 2013.
- Udělila podle ustanovení § 19 odst. 1 písm. b) bod 7 zákona č. 341/2005 Sb. předchozí písemný souhlas s uzavřením nájemní smlouvy na nebytové prostory kavárny v přízemí budovy Na Florenci 1420/3 mezi ÚČL AV ČR, v. v. i., a Space2let, spol. s r.o., v předloženém znění.

28. května 2013

- Schválila zprávu o činnosti DR za rok 2012.

- Projednala a vzala se souhlasem na vědomí výroční zprávu a výrok auditora k hospodaření a účetnictví za rok 2012 bez věcných připomínek.
- Zhodnotila manažerské schopnosti ředitele ÚČL.
- Schválila věcný záměr zřízení věcného břemene k části budovy o rozloze 160 m² v nově upravovaném objektu v Hyberské ulici a projednala obsah Smlouvy o zřízení věcného břemene. DR doporučila řediteli smlouvu uzavřít.

1. listopadu 2013

- Určila auditora k ověření účetní uzávěrky ÚČL za rok 2013.
- Udělila podle ustanovení § 19 odst. 1 písm. b) bod 7 zákona č. 341/2005 Sb. předchozí písemný souhlas s uzavřením Dodatku č. 3 ke Smlouvě o nájmu nebytových prostor v budově Na Florenci 1420/3 s Klubem přátel TVARu v předloženém znění a písemný souhlas s uzavřením Dodatku č. 2 ke Smlouvám o nájmu nebytových prostor s Etnologickým ústavem AV ČR, v. v. i., a s Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR, v. v. i., v předloženém znění.
- Vzala se souhlasem na vědomí informace o provedených atestacích výzkumných pracovníků.
- Dále DR průběžně sledovala čerpání rozpočtu pracoviště a vyjádřila přesvědčení, že pracoviště – navzdory svým aktivním a koncepčním opatřením (vnitřní úsporná opatření, grantová aktivita atd.) – se neustále potýká s podfinancovaností, jež je důsledkem prováděné vědní politiky státu.

II. Informace o změnách zřizovací listiny

V průběhu roku 2013 nedošlo ke změnám zřizovací listiny.

III. Hodnocení hlavní činnosti

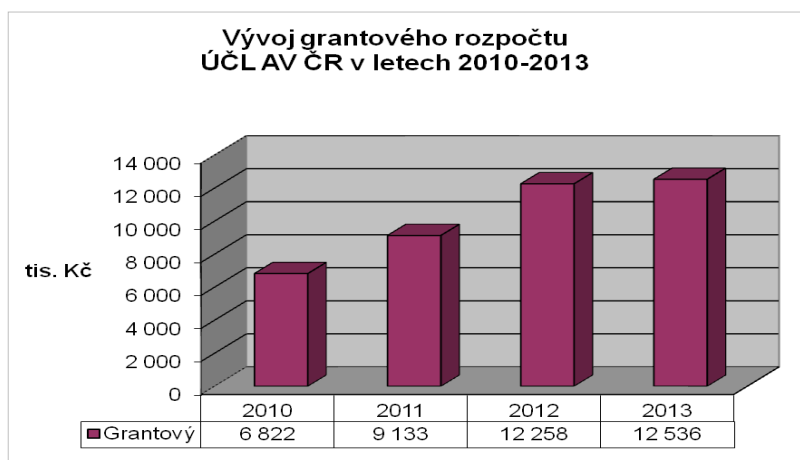
Obsah:

Rámce činnosti ÚČL v roce 2013	7
Z dokončovaných velkých projektů: slovník institucí poválečného literárního života a nástin dějin literární cenzury.....	8
Hájkova <i>Kronika česká</i> : edice, konference, výstava.....	10
Čtenáři a čtení v České republice (2013)	11
Plzeňské sympozium po třiatřicáté: Historické fikce a mystifikace v české kultuře 19. století	12
Založení Centra pro studia komiksu.....	13
Činnost výzkumných útvarů ÚČL v roce 2013.....	13
Knihy pracovníků ÚČL v roce 2013	17
Publikace vydané ÚČL.....	23
Souhrnné údaje o publikační činnosti pracovníků ÚČL	24
ÚČL v mezinárodní komunikaci	24
ÚČL školám: spolupráce s CERMAT, 2. Škola českého jazyka a literatury pro pedagogy a seminář literární topografie Prahy pro gymnazisty	30
Pedagogická spolupráce ÚČL s vysokými školami	31
Popularizační činnost ÚČL	33
Účast pracovníků ÚČL na literárním životě	34
Služby ÚČL pro veřejnost.....	36
Hospodaření ÚČL v roce 2013.....	37

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., (dále jen ÚČL) je jediným neuniverzitním pracovištěm v České republice, které se věnuje základnímu výzkumu v oblasti literární vědy. Je garantem výzkumu národní identity v oblasti literatury a nejsilnější institucí svého vědního oboru – literárněvědné bohemistiky ve světovém měřítku. Předmětem jeho výzkumů jsou historie i současnost české literatury v jejím jazykovém i teritoriálním vymezení, její vztahy s literaturami jiných jazyků či regionů a rovněž literární život v českých zemích od jeho počátků až po dnešek. Zabývá se přitom jak literaturou uměleckou, tak i populární či triviální. Kulturní dědictví země, specifická situace české literatury a literární vědy jsou reflektovány také v bádání, překladatelské a editorské činnosti členů Ústavu na poli teorie. Zde Ústav nejčastěji překračuje hranice národní filologie směrem k obecným otázkám literatury a k problematice literatury srovnávací. Výzkum zasahuje i do oblasti teorie výtvarného umění, filozofie a kulturní antropologie. Pro literárněvědnou bohemistiku v národním i mezinárodním kontextu vytváří Ústav organizační centrum a informační zázemí. Poskytuje studijní pobyty kolegům ze zahraničí, vydává ústřední oborové periodikum, provozuje veřejně přístupnou knihovnu. Zaměřuje se rovněž na informační služby pro odbornou, studentskou a občanskou veřejnost, poskytované prostřednictvím digitálních knihoven, bibliografických a slovníkových databází. Někteří pracovníci Ústavu se účastní literárního života, nejčastěji jako kritici či recenzenti, mnohdy i vlastní uměleckou tvorbou. ÚČL má dvě pracoviště, pražské a brněnské, jejich badatelský program je společný a oddělení procházejí napříč těmito pracovišti. Členové obou pracovišť se zapojují do vysokoškolské výuky, přičemž Ústav sám je školicím pracovištěm postgraduálního studia.

Rámce činnosti ÚČL v roce 2013

Ekonomické podmínky pro činnost ÚČL se v roce 2013 vyznačovaly dalším poklesem institucionální dotace. V součtu dotací na podporu činnosti pracoviště, na podporu výzkumné organizace a reprodukci investičního majetku se meziročně jednalo o pokles ve výši 246 tis. Kč. Celkový objem institucionálního financování se snižoval již čtvrtým rokem v řadě, ve srovnání s rokem 2009 činil pokles 4 342 tis. Kč. Rok

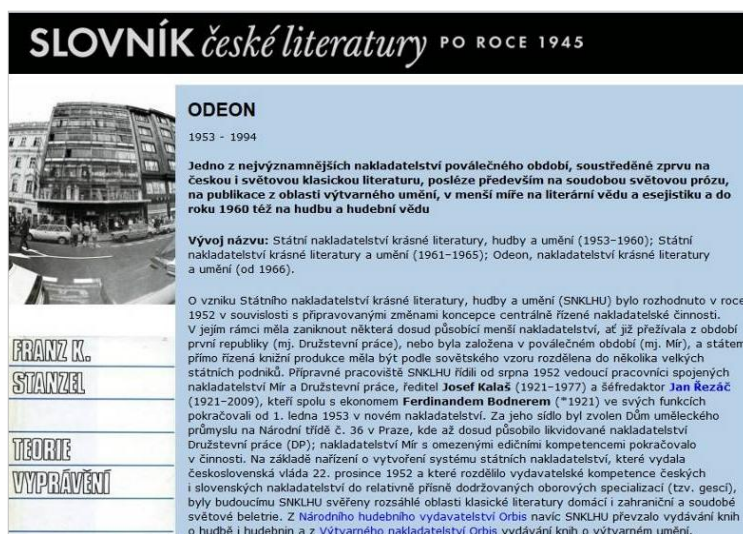
Obr. 1 Rostoucí finanční objem grantových prostředků (po odečtení režijních nákladů), zdroj: ÚČL

2013 byl zároveň posledním, kdy se pracovišti podařilo kompenzovat tento pokles institucionálního financování úsporami, posilováním příjmů z vlastní činnosti, a zejména nárůstem účelových prostředků, většinou z grantů. Od roku 2010 se každoročně dařilo zvyšovat celkový objem účelových prostředků, a to jak díky nově zavedeným vnitroakademickým soutěžím o mzdové prostředky v rámci programů Fellowship J. E. Purkyně a podpory talentovaných postdoktorandů, tak především díky tehdejší finanční politice Grantové agentury ČR. Ta po razantním seškrtání institucionální podpory výzkumným organizacím v roce 2010 v krátkém intervalu následujících dvou let přešla na systém financování reálných mzdových nákladů podporovaných projektů. V rámci reformy v oblasti vědy a výzkumu bylo výzkumným organizacím přislíbeno, že co jim bylo odebráno

na účelovém financování, mohou si ty nejlepší z nich touto cestou vysoutěžit zpět. To se také ÚČL dařilo, právě až do roku 2013. Díky grantům (zejména bibliografickému projektu z programu NAKI poskytovaného MK ČR) rostl i v této době počet pracovních úvazků v ÚČL. V roce 2013 byl jeden končící kolektivní grant GA ČR nahrazen novým začínajícím grantem, podporovaným touž agenturou. Celkový objem účelových prostředků přitom naposledy mírně vzrostl. Zároveň však již tento ročník grantové soutěže přinesl jednoznačné signály, že finanční politika GA ČR se obrací. Vzhledem k masivnímu nárůstu počtu přihlašovaných projektů, jenž byl způsoben tím, že se z GA ČR stal hlavní (v oblasti působení ÚČL monopolní) národní poskytovatel prostředků na základní výzkum, a vzhledem k celkovému nedostatku finančních zdrojů se v praxi agentury projevila snaha omezovat finanční objem grantů. Za tímto účelem zavedla do svého rozhodování hlediska tzv. skrytého institucionálního financování atp. Bylo zřejmé, že pokud GA ČR bude v této politice pokračovat, pokles institucionálního financování nepůjde dále rostoucím objemem grantů vyvážit. Do grantové soutěže vyhlášené na jaře 2013 přihlásil ÚČL 15 projektů, z toho 4 uspěly a získaly od 1. 1. 2014 financování. Navzdory této úspěšnosti – v relaci k jiným pracovištím vysoké – však celkový objem účelových prostředků od GA ČR na přelomu let 2013/2014 poklesl. Do roku 2014 tak ÚČL vstoupil s tím, že pokud se ani v jeho průběhu vědní politika státu nezmění, nebude možné vyrovnané hospodaření zajistit jinak než redukcí počtu výzkumných a odborných pracovníků.

Z dokončovaných velkých projektů: slovník institucí poválečného literárního života a nástin dějin literární cenzury

V průběhu roku 2013 byl dokončen pětiletý projekt lexikografického oddělení ÚČL *Instituce poválečného literárního života* (hlavní řešitel Michal Příbáň). Byl koncipován jako součást prací směřujících k rozšíření a inovaci *Slovníku české literatury po roce 1945 on-line*. Jeho předmětem byla tvorba rozsáhlých slovníkových hesel zachycujících dějiny těch z tzv. oficiálních nakladatelství let 1949–1989, která se v období státního socialismu soustředila převážně na vydávání beletrie a literární vědy, popřípadě na knihy z příbuzné umělecké a uměnovědné oblasti (*Albatros, Československý spisovatel, Lidové nakladatelství, Melantrich, Mladá fronta, Odeon, Orbis, Vyšehrad* aj.). Dále byla formou hesel zpracována nakladatelství, pro něž byla beletrie jednou z rovnocenných oblastí zájmu (*Naše vojsko, Olympia, Práce* aj.). Vedle toho se projektový tým zabýval tzv. krajskými nakladatelstvími (*Blok, Kruh, Profil, Růže, Severočeské nakladatelství* aj.), několika menšími nakladatelstvími s působností v letech 1945–1949 (*Jiří Chvojka, Klub socialistické kultury, Nakladatelství mladých*). Připraveny byly též dvě desítky hesel nakladatelství založených po listopadu 1989 (*Argo, Host, Hynek, Paseka, Petrov, Torst* aj.), v reprezentativním výběru byla zachycena činnost exilových nakladatelství (*Index, Konfrontace, Poezie mimo domov, Rozmluvy, Sixty-*

Obr. 2 Začátek hesla nakladatelství Odeon, připraveného v rámci projektu *Instituce poválečného literárního života*, zdroj: ÚČL

-*Eight Publishers*) a samizdatových edic (*Expedice, Krameriova expedice, Kvart, Petlice, Rukopisy VBF* aj.). Do celkového počtu 120 položek heslář doplňují hesla institucí nenakladatelské povahy (spisovatelské svazy, regionální instituce ad.).

Jednotlivá hesla přináší informace o organizačním vývoji nakladatelství, o proměnách jeho vnitřní struktury, obsazení řídicích funkcí a personálním zázemí, a zejména podrobný výklad o jeho produkci s důrazem na beletrii a literární vědu, kulturu a umění, společenské vědy, esejistiku a publicistiku. Připojeny jsou související informace (charakteristika nejvýznamnějších časopisů, informace o nakladatelských cenách a soutěžích apod.) a pochopitelně též strukturovaný soupis sekundární literatury. Součástí hesla je i faktograficky pojatý soupis edičních řad a soupis řad sebraných spisů vydávaných v příslušném nakladatelství.

Hesla slovníku institucí poválečného literárního života představují dosud nejpodrobnější komplexní zdroj informací o nejvýznamnějších literárních nakladatelstvích předmětného období a o nejvýznamnějších exilových a samizdatových edicích. Celé dílo bylo uveřejněno na internetové adrese www.slovníkceskeliteratury.cz. Výběr 50 nakladatelských hesel z období 1949–1989 vyjde knižně v nakladatelství Academia v roce 2014.

V roce 2013 vrcholily také práce na čtyřletém grantovém projektu ***Literární cenzura v obrysech. Administrativní kontrola a regulace literární komunikace v české kultuře 19. a 20. století*** (hlavní řešitel Michael Wögerbauer). Desetičlenný projektový tým si spolu s dalšími dvěma desítkami externích spolupracovníků dal za cíl zmapovat roli cenzury v české literární kultuře od poloviny 18. století do současnosti, a to na základě přístupů a teoretických úvah, jichž používá současná světová literární věda, a pramenného výzkumu v českých a zahraničních archivech a knihovnách.

S dílčími výstupy jednotlivých spolupracovníků byla badatelská veřejnost v průběhu celého projektu seznamována formou příspěvků na konferencích, článků v odborných periodikách i kolektivních knihách. V tematickém čísle časopisu *Dějiny a současnost* představili členové projektu popularizační formou ukázky možných přístupů k interpretaci cenzurních případů v dějinách české literatury. V nakladatelství Host vyšla kolektivní metodologická kniha *Nebezpečná literatura? Antologie z myšlení o literární cenzuře*. Představila práce předních německých, anglosaských, francouzských, polských a ruských badatelů a teoretiků, kteří se zabývají problematikou cenzury, a shrnula dosavadní české bádání o tomto tématu.

Stěžejní výstup projektu pak představuje kolektivní monografie *V obecném zájmu*, jejíž vydání v nakladatelství Academia je plánováno na rok 2015. Monografie je členěna jednak na syntetizující rámcové kapitoly, jednak na analytické případové studie. Regulace literární komunikace je v rámcových kapitolách zasazena do kulturního kontextu příslušné doby, proměn sociální skladby společnosti, knižního trhu i estetických názorů. Případové studie analyzují modelové příklady různých typů cenzurních zásahů a rozdílných dopadů cenzury na literární produkci a věnují se též mezním případům na rozhraní cenzury a jiných forem regulace literatury. V souladu s novými metodologickými proudy tak kniha otevírá problémový přístup k cenzuře, klade si otázku po jejích příčinách souvislostech i důsledcích pro literární proces.

Obr. 3 Jedna ze zakázaných knih první republiky, repro: ÚČL

Hájková Kronika česká: edice, konference, výstava

Kronika česká Václava Hájka z Libočan byla od dob svého vydání (1541 ukončen tisk, 1543 zahájena zpožděná distribuce knihy) po 300 let nejčtenějším a nejcitovanějším původním českým dílem. Novodobá recepce tohoto textu mimořádného rozsahu i významu tomu bohužel neodpovídala. Změnit tuto nepříznivou situaci se pokusilo úplné vydání textu připravené pracovníkem ÚČL Janem Linkou pro nakladatelství Academia. Kniha, vydaná v listopadu 2013, nabízí čtivou edici textu doplněnou o novodobé rejstříky, doslov největšího znalce dobové knižní kultury Petra Voita a ediční poznámku editora. Aby bylo vydání užitečné rovněž pro odbornou veřejnost, obsahuje na přiloženém CD-ROM plně prohledatelný elektronický text v transliterované podobě (původní tiskový znak je nahrazen novodobým, bez ohledu na dnešní pravopis). Rychlé rozprodání prvotního nákladu *Kroniky* si vyžádalo v dubnu 2014 její dotisk.

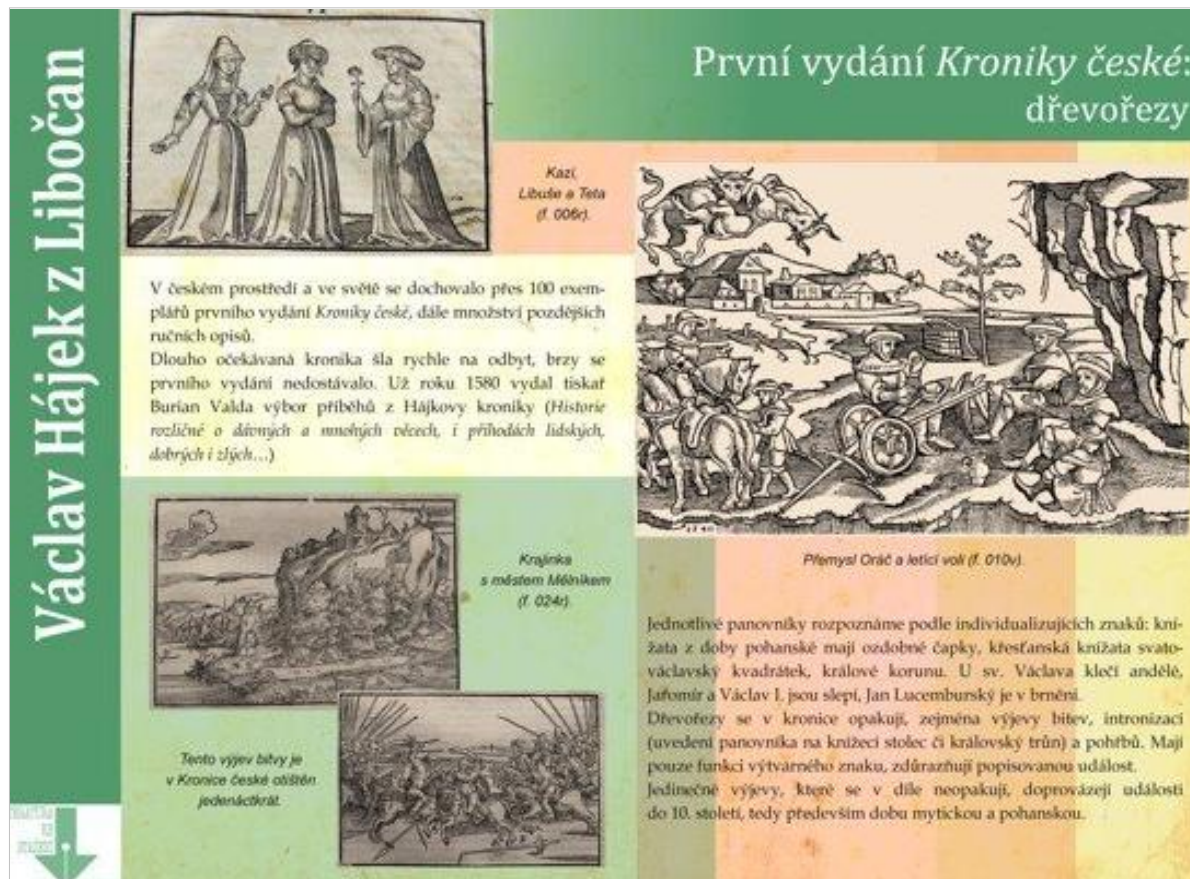
Obr. 4 Konference *Na okraj Kroniky české* (14.–15. listopadu), zdroj: foto Jan Kvapil

Kniha byla poprvé veřejnosti představena na konferenci nazvané *Na okraj Kroniky české*. Konference proběhla ve dnech 14.–15. 11. 2013 ve vzdušných prostorách funkcionalistické studovny ÚČL. K prvnímu kolektivnímu vědeckému zhodnocení vlivného raně novověkého díla tak došlo v roce 460. výročí autorova úmrtí a zároveň u příležitosti prvního kompletního novodobého vydání *Kroniky*. Během konference zaznělo 20 referátů odborníků různých profesí. O přírodních a archeologických zajímavostech, které mohl vnímat autor *Kroniky*, promluvil geolog Václav Cílek, historik Petr

Čornej podal dosud nejpodrobnější výklad zobrazení husitského a pohusitského období v *Kronice*, knihovědec Petr Voít zdůraznil mimořádnost tak rozsáhlého tisku v českém prostředí 16. století, z jazykovědného hlediska *Kroniku* rozebírali přední historičtí lingvisté Jana Pleskalová, Alena M. Černá, Jarosław Malicki, Ondřej Koupil a František Martínek. Další referáty se věnovaly německému překladu *Kroniky* (Vlastimil Brom, Jan Kvapil) a jejímu ohlasu v židovském prostředí (Daniel Soukup), literární historici si všímali vedlejších vyprávění v *Kronice* (Jana Česká), prvků humoru (Tomáš Havelka), monastických motivů (Vendula Rejzlová) či pozdější recepce *Kroniky* v 16.–19. století (Alena A. Fidlerová, Miloš Sládek, Dalibor Dobiáš a Karel Komárek). Robert Novotný se zabýval rodovými legendami v *Kronice* a Jaromír Linda poukázal na jihoslovanský Hájkův pramen, tzv. *Tureckou kroniku* Konstantina Michailoviče.

Vydání *Kroniky české* a konferenci doprovázelo rovněž první veřejné představení internetové výstavy o Václavu Hájkovi z Libočan a jeho díle. Výstavu pro edici ÚČL *Literatura ke stažení* připravilo Oddělení pro výzkum starší literatury ÚČL. Výstavu je možné stáhnout z webu Ústavu a v současnosti úspěšně putuje českými knihovnami a školami (zatím od Chebu po Ústí nad Orlicí). Výstava nazvaná *Václav Hájek z Libočan. Život a dílo* obsahuje 15 panelů, přičemž jednotlivé panely informují o osobnosti Hájka v kontextu dobových událostí; o jeho životě, tvorbě a posledních letech života. Několik panelů je věnováno

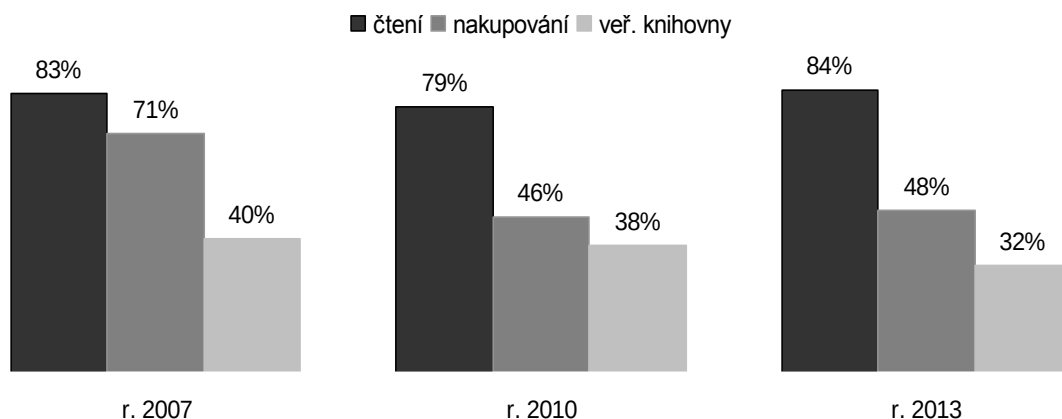
speciálně *Kronice české* (její kompozici, překladům, recepci apod.). Panely jsou určeny k volnému použití ve školách, galeriích, muzeích a dalších paměťových nebo kulturních institucích. Faksimile tisků pro reprodukci na výstavních panelech laskavě poskytly Moravská zemská knihovna v Brně, Knihovna Strahovského kláštera a Královská kanonie premonstrátů na Strahově.

Obr. 5 Jeden z panelů výstavy Václav Hájek z Libočan – Život a dílo z edice *Literatura ke stažení*, zdroj: ÚČL

Čtenáři a čtení v České republice (2013)

V roce 2013 proběhl třetí statistický výzkum čtenářů a čtení ČR (ve věkové kategorii 15+), který zorganizoval ÚČL spolu s Národní knihovnou ČR. Terénní fázi výzkumu byla na základě výběrového řízení pověřena agentura ppm factum, s. r. o. Hlavním tématem se tentokrát stal knižní trh (v roce 2007 to byly veřejné knihovny, v roce 2010 beletrie). Terénní fáze proběhla v květnu 2013, první výsledky byly představeny na tiskové konferenci v září 2013 a poté na webu ÚČL a v odborných a oborových periodikách (*Čtenář*, *Biblio*). Monografie, shromažďující základní data a podávající jejich interpretace (mj. i na základě srovnání s daty z minulých výzkumů), bude vydána v září 2014. V daleko větší míře než u předchozích výzkumů byl prohlouben kvalitativní aspekt (volné výroky, výpovědi a vzkazy respondentů). Hlavní zjištění, které z výzkumu vyplynulo, lze vyjádřit takto: udržuje se setrvalé procento čtenářů, kteří deklarují alespoň jednu přečtenou knihu za rok, a zastavil se pokles těch, kdo knihy nakupují. Poměrně znatelně však klesl počet návštěvníků veřejné knihovny. Celkově je patrné vnitřní „hubnutí“ čtenářské populace: klesá počet lidí, kteří čtou nadprůměrně, stejně jako klesá počet těch, kteří čtou často. Data knižního trhu ukázala, že hlavní bariérou pro ty, kdo knihy nekupují, je cena knih. Nejznámější instancí českého knižního trhu je řetězec *Levné knihy*.

Obr. 6 Graf Čtení – nakupování – veřejné knihovny (2007–2010–2013), zdroj: ÚČL

Plzeňské sympozium po třiatřicáté: Historické fikce a mystifikace v české kultuře 19. století

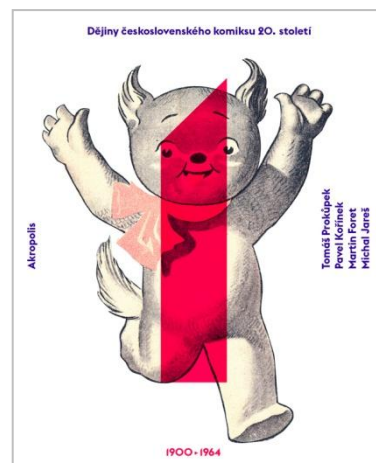
ÚČL byl v roce 2013 hlavním pořadatelem 33. ročníku mezioborového mezinárodního plzeňského sympozia k problematice výzkumu 19. století. V souladu s profilací Oddělení pro výzkum literatury 19. století vypsal pořadatelé Kateřina Piorecká a Martin Hrdina téma *Historické fikce a mystifikace v české kultuře 19. století*. Na základě tezí pozvali přednášející z různých humanitních oborů (literární věda, historie, dějiny umění, filozofie, sociologie, etnologie, hudební věda, filologie, komparatistika, muzeologie, archeologie) z České republiky, Slovenska, Rakouska, Francie a USA. Odborná diskuse byla doprovázena dvěma výstavami (*Svět chce být klamán. Fikce a mystifikace v umění 19. století*, Západočeská galerie v Plzni; *Lepší než skutečnost. Mystifikace a fikce v české /a plzeňské/ společnosti 19. století*, Západočeské muzeum v Plzni). Účastníci

sympozia byli požádáni o rozšíření svých témat pro monotematický eponymní sborník, který vyšel v nakladatelství Academia v únoru 2014 a brzy po vydání vzbudil pozitivní recenzní ohlas (*Lidové noviny*, *MF Dnes*, *iliteratura.cz* aj.). Kvalitu sympozia i každoročního knižního svazku potvrzuje i zařazení této konference a sborníku do databáze Web of science společnosti Thomson Reuters.

Konference organizované nebo spoluorganizované ÚČL v roce 2013	
Název akce	Čas a místo
Versologie, lingvistika, textologie: Dědictví M. Červeny a aktuální úkoly versologie	Moskva, 8.–9. 2.
Historické fikce a mystifikace v české kultuře 19. století	Plzeň, 21.–23. 2.
Cenzura v literatuře a umění ve střední Evropě	Olomouc, 26.–27. 3.
Svatí panovníci a patronové v katolické Evropě raného novověku	Praha, 8.–9. 4.
Studentská literárněvědná konference: O realismu uměleckém	Praha, 24.–25. 4.
Láska, vášně, emoce mezi barokem a romantismem	Praha, 24.–25. 5.
O popisu / On Description	Praha, 14. 11.
Na okraj <i>Kroniky české</i>	Praha, 14.–15. 11.
VI. textologické kolokvium. Rukopis / náčrt / tvůrčí akt	Olomouc, 26. 11.
Havlova <i>Zahradní slavnost</i> – klíčová událost moderního českého divadla	Praha, 13. 12.
Zdroj: ÚČL	

Založení Centra pro studia komiksu

Spolupráce Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., a Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci v oboru studií komiksu, započatá řešením společného grantu *Komiks: dějiny – teorie* (2010–2012), pokračovala v roce 2013 dalšími aktivitami. Výstava *Signály z neznáma: český komiks 1922–2012* (poprvé uvedena v Domě umění města Brna v roce 2012) pokračovala aktualizovanými reprízami v Praze (Centrum současného umění DOX, 8. 3. – 20. 5. 2013) a v Pardubicích (Východočeská galerie, 20. 6. – 20. 10. 2013); obě uvedení byla doplněna odborným doprovodným programem. Aby ÚČL tuto spolupráci dále podpořil, uzavřel dne 10. 12. 2013 s FF UP Dohodu o spolupráci, na jejímž základě bylo založeno Centrum pro studia komiksu ÚČL AV ČR, v. v. i., a FF UP. Nejbližšími projekty Centra se stala garance a realizace odborného doprovodného programu k výstavě *Hommage a Kája Saudek* (jaro 2014; přednáškový cyklus a odborné kolokvium) a řešení grantového projektu *Hranice komiksu: konstituování českého obrázkového seriálu a dalších literárně-výtvarných (narativních) forem v domácích tiskovinách 19. století* (2014–2015; řešeno na půdě FF UP). V průběhu roku 2013 byly také provedeny redakční práce na obou svazcích *Dějiny československého komiksu 20. století*.

Obr. 7 Obálku pro první akademické dějiny čs. komiksu navrhl studio Symbiont. První i druhý díl vyjdou společně v nakladatelství Akropolis – Filip Tomáš v roce 2014. Zdroj: Akropolis.info

Činnost výzkumných útvarů ÚČL v roce 2013

Práce **Oddělení pro výzkum starší literatury** směřovala v roce 2013 k vydání první úplné novodobé edice Hájkovy Kroniky, na něj navazující mezinárodní konferenci *Na okraj Kroniky české* a k přípravě kolektivní monografie se stejnou tematikou. Dále se oddělení podílelo na redakci a vydání odborné monografie *Krátké věčné spasení upamatování. K životu a době jezuitů Antonína Koniáše* (redaktory knihy byli Daniel Soukup a Jan Linka), která vyšla nákladem ÚČL za podpory Filozofického ústavu AV ČR a Historického ústavu AV ČR. Vedle těchto projektů se jednotliví pracovníci oddělení soustředili na individuální badatelská témata. Jan Kvapil se podílel na přípravě kolektivní edice meditativní příručky *Hodinky zlaté Bohmila* (1709) jezuitů Daniela Ignáce Nitsche. Magdaléna Jacková úspěšně ukončila druhý rok grantového projektu s názvem *Jezuitské školské hry z českých zemí určené gramatikálním třídám* a v současnosti ve spolupráci s Alenou Bočkovou (FF UK) a Kateřinou Bobkovou Valentovou (HÚ AV ČR) přichystala návrh ediční řady pro nakladatelství Academia s názvem *Theatrum neolatinum Bohemiae, Moraviae Silesiaeque* (první svazek vyjde v roce 2014). Medievistickým tématům se věnovala Vendula Rejzlová, která v roce 2013 (kromě hájkovské výstavy pro edici ÚČL *Literatura ke stažení*) připravila studii soustředící se na žánr legendy v českém středověkém písemnictví. Vedoucí oddělení Daniel Soukup dokončil disertační práci na téma *Zraněná těla. Protižidovské násilí v profanačních legendách českého středověku*, připravil ji ke knižnímu vydání a zároveň k tématu publikoval další dvě studie. Sestavil také antologii *Židé ve starší české literatuře: Výbor beletrizovaných pramenů* (2013). Kromě svých badatelských aktivit organizovalo Oddělení pro výzkum starší literatury pravidelný cyklus přednášek pro veřejnost, tzv. Staročeský dýchánek, na kterém vystoupili badatelé z různých domácích oborových institucí. Program koordinoval Jan Kvapil.

Oddělení pro výzkum literatury 19. století dokončilo v roce 2013 soubor studií *Rukopisy královédvorský a zelenohorský a česká věda (1817–1885)*; členy kolektivu byli

Dalibor Dobiáš, Michal Fránek, Martin Hrdina, Iva Krejčová a Kateřina Piorecká. Publikace obsahuje rovněž antologii textů. Jde o součást projektu studia recepce *Rukopisů* a jejich funkce při formování novodobé české kultury v 19. století, rozvrženého na léta 2011–2015. Četné podněty pro projekt a problematiku historicismu v 19. století vůbec přinesl 33. ročník mezioborového Plzeňského symposia k problematice 19. století na téma *Historické fikce a mystifikace*, který v únoru 2013 organizovali Kateřina Piorecká a Martin Hrdina. Tíž členové oddělení připravili ve zbývajících částech roku k vydání konferenční sborník, zahrnující i řadu příspěvků pracovníků ÚČL. Oddělení aktivně spolupracovalo na mezinárodním projektu *Diskurzivita literatury 19. století v česko-slovenském kontextu* (vedeném Daliborem Turečkem a Petrem Zajacem), který navazuje na monografii *České literární romantično* z roku 2012 (s příspěvky Martina Hrdiny a Ivy Krejčové) a nadnárodně a interdisciplinárně charakterizuje českou literaturu 19. století z perspektivy hlavních uměleckých směrů a jejich příznaků procházejících celým obdobím. Michal Fránek, Michal Charypar, Iva Krejčová a Kateřina Piorecká představili na mezinárodní konferenci v Pezinku své studie k problematice diskurzivity literatury 19. století; Dalibor Dobiáš dokončil prolegomena ke studiu českého literárního klasicismu, jež se stanou základem kolektivní knižní publikace. Martin Hrdina v rámci projektu *Pojmosloví českého literárního realismu* (2012–2014) dokončil antologii klíčových textů českého realismu a připravil k publikaci některé případové studie. Členové oddělení se podíleli i na organizaci studentské literárněvědné konference *O realismu uměleckém* v ÚČL. Kromě kolektivních projektů oddělení se všichni jeho členové věnovali individuálním badatelským a edičním zájmům. Z těchto počínů lze zmínit mj. komentované vydání prakticky neznámého románu Karla Sabiny *Král Ferdinand V. Dobrotivý a jeho doba*, připravené Michalem Charyparem a Lenkou Kusákovou. V roce 2013 rovněž vyšel výbor z literárněvědného díla Mojžíry Otruby *Hledání národní literatury* (ed. Dalibor Dobiáš). Michal Charypar vystoupil také v přednáškovém cyklu, který ke 200. výročí Sabinova narození uspořádala Matice česká. Václav Petrbok dokončoval edici díla A. V. Krause a současně pracoval na své individuální monografii o dvojazyčnosti české literatury v 19. století. Kateřina Piorecká v průběhu roku 2013 připravovala k vydání práce Vladimíra Macury o české kultuře 19. století.

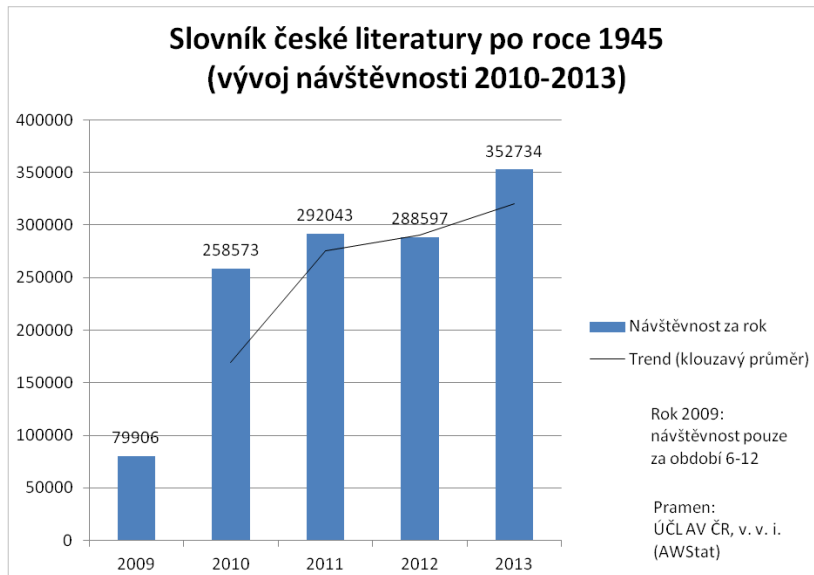
Oddělení pro výzkum 20. století a literatury současné se v roce 2013 primárně soustředilo na dokončení kolektivního úkolu *Česká literatura prvního desetiletí jednadvacátého století*, jehož výsledkem bude kniha vydaná v roce 2014 pod názvem *V souřadnicích mnohosti* (na redakci se podíleli Alena Fialová, Petr Hruška a Lenka Jungmannová). Jedná se o příručku pro školu i širší veřejnost soustřeďující fundované interpretace nejvýraznějších literárních děl daného období, jakož i rozsáhlé úvodní výklady věnované problematice proměn literárního života a jednotlivých druhů – poezie, prózy i dramatu. V souvislosti s tím připravilo oddělení v rámci ústavního *Literárněvědného fóra* stejnojmenný cyklus veřejných přednášek. Členové oddělení pracovali zároveň na úkolech individuálních, ať již šlo o spisovatelské monografie, problematiku dramatu a divadla za normalizace a po roce 1989 či budovatelské kultury (Vít Schmarc), nebo o vztah literatury a nových médií (Karel Piorecký). Jiří Zizler publikoval monografii *Ivan Diviš. Výstup na horu poezie*. Pavel Janoušek dokončil rukopis monografie *Ten, který byl. Vladimír Macura mezi vědou, literaturou a hrou. Úvod povahopisný*, podávající přehled o životě a tvorbě jedné z nejzajímavějších osobností českého myšlení o literatuře i románové tvorby. Monografie sleduje, jakým způsobem se utvářel myšlenkový a názorový obzor člověka, jenž svými interpretacemi literatury a kultury 19. století, zejména knihou *Znamení zrodu*, změnil náš pohled na národní obrození. Lenka Jungmannová v práci *Podoby nové české divadelní hry po roce 1989* (rukopis) představila polistopadovou „novou vlnu“ původní české dramatiky, a to na pozadí celoevropského hnutí zvaného *New European Drama*. Zároveň vydala výbory a soubory textů současných předních českých dramatiků (David Drábek, Pavel Landovský, Václav Havel).

Oddělení literární lexikografie se v roce 2013 věnovalo především práci na končícím úkolu *Instituce literárního života po roce 1945*, který je součástí *Slovníku české literatury po roce 1945 on-line*. V definitivní podobě tato část slovníku zahrne přibližně 120 hesel. Vedle práce na slovníku se členové oddělení věnovali také svým individuálním badatelským zájmům a tématům. Veronika Košnarová vydala knižní monografii

Ztracen v dějinách, věnovanou neprávem pozapomenuté osobnosti exilové kultury 50. a 60. let, spisovateli a publicistovi Janu M. Kolárovi. Alena a Michal Příbáňovi edičně připravili román Josefa Škvoreckého *Nevěsta z Texasu*, který vyšel jako 40. svazek autorových Spisů, a Michal Jareš přichystal pro tisk soubor *Rozhovory 1964–2009*, vydaný jako 11. svazek Spisů Vladimíra Křenera. Kromě toho se Jareš podílel na vzniku *Digitálního archivu populární literatury*. Zuzana Malá publikovala v odborném tisku dvě studie k problematice rané avantgardy, Eduard Burget přispěl do kolektivní monografie *Věda, kultura a politika v československo-italských vztazích 1918–1951*. Petra Čáslavová v září vystoupila ve Washingtonu na zahajovacím večeru festivalu *Mutual Inspirations* s přednáškou *Prison Experience of Václav Havel in Memories and Documents*, kterou posléze přednesla též v rámci *Power Lunch Series* v The Law Library of Congress.

Stěžejní část pracovní činnosti členů **Oddělení edičního a textologického** tvořila příprava titulů projektu *Kritická hybridní edice* (dílo Františka Gellnera a Karla Hlaváčka, *Slezské písně* Petra Bezruče). Teoretické otázky z oblasti textologie a řešení metodologických možností na poli ediční praxe byly reflektovány v odborných studiích, v referátech na tuzemských i zahraničních konferencích. Významnou součástí pracovní náplně členů oddělení byla příprava knižních edic pro knižnici *Variety*, vydávanou ÚČL AV ČR. V ní byl dokončen komentovaný výbor z textologických statí Jiřího Daňhelky *Textologie a starší česká literatura* (ed. Jakub Sichálek), pořízen byl také překlad příručky *Textologie* D. S. Lichačova (překlad byl po odborné stránce zrevidován a okomentován) a rozpracovány byly výbory z děl Mojžíry Otruby a Oldřicha Králíka. Dalšího rozvoje se dočkala digitální *Edice E*, zveřejňující ve formátu PDF starší knižně publikované práce, vzniklé činností ÚČL. Z individuálních publikací roku 2013 si zaslouží uvést kniha Michala Kosáka *S použitím kalendáře*, v níž autor na bezručovském materiálu a v chronologickém sledu vymezuje etablování a proměny textologických konceptů a edičních postupů Oldřicha Králíka. V závěru roku proběhlo – tentokrát ve spolupráci s katedrou bohemistiky FF UP v Olomouci – VI. textologické kolokvium, jehož ústředním tématem byla problematika náčrtu a tvůrčího aktu.

V **Oddělení teorie** v roce 2013 pokračovala práce na stěžejním kolektivním grantovém projektu *Slovník literárněvědného strukturalismu* vedeném Ondřejem Sládkem. V souvislosti se systematickým výzkumem teorie a dějin českého strukturalismu pokračovaly práce na dílčích projektech: rukopis monografie o životě a díle Jana Mukařovského připravoval Ondřej Sládek; Marie Havránková ve spolupráci s Vladimírem Petkevičem

dokončila rozsáhlou edici dosud nepublikované korespondence členů Pražského lingvistického kroužku (knižní publikace *Pražská škola v korespondenci II* vyjde v průběhu roku 2014). Ondřej Sládek redakčně dokončil rozsáhlý výbor z diskuse o českém strukturalismu, který vedli zahraniční badatelé v 60.–90. letech 20. století. Vedle toho dokončil rukopis anglicky psané publikace o dějinách a proměnách českého strukturalismu v exilu *Metamorphoses of the Prague School Structural Poetics*. Intenzivně pokračovala rovněž práce na projektu *Dějiny a teorie českého verše 19. století* (projekt Roberta Ibrahima a Petra Plecháče). Dokončen byl *Korpus českého verše* a byly spuštěny nové webové stránky Versologického týmu ÚČL, které obsahují některé on-line aplikace (*Eufonometr*, *Gunstick* – databáze českých rýmů, *Frekvenční slovníky*). Souběžně s těmito pracemi probíhalo dokončování publikace *Úvod do teorie verše* (Robert Ibrahim, Petr Plecháč a Jakub Říha), nabízející seznámení se současným stavem teorie verše. Pro edici *Theoretica & historica*, vydávanou Ústavem, Alice Jedličková redakčně připravila překlad knihy Wernera Wolfa *Popis jako transmediální modus reprezentace* a napsala k ní rozsáhlý doslov. Alexander Kratochvíl publikoval monografii *Aufbruch und Rückkehr. Ukrainische und tschechische Prosa im Zeichen der Postmoderne*, v níž se soustředí na analýzu literární konstrukce kulturní paměti. Alexander Kratochvíl, Jiří Soukup a další kolegové z *Týmu pro výzkum paměti a traumatu* v literatuře připravili v časopise *Česká literatura* (č. 1, 2013) blok věnovaný problematice kulturní paměti a vědeckému dílu Aleidy Assmannové. Souběžně s plněním kolektivních projektů se rozvíjela práce i na individuálních badatelských úkolech (zvláště Daniela Hodrová, Zdeněk Hrbata a Marie Kubínová).

Oddělení pro výzkum literární kultury pokračovalo především v řešení velkého kolektivního projektu *Literární cenzura v obrysech*. V edici *Teoretická knihovna* vydalo nakladatelství Host (Brno) publikaci k metodologii výzkumu cenzury – antologii překladů teoretických textů *Nebezpečná literatura? Antologie z myšlení o literární cenze*, která v bibliografickém doslovu mapuje také stav bádání v Česku. Aktivita oddělení se poté soustředila na dokončování kolektivní monografie o literární cenze v českých zemích od poloviny 18. století až do současnosti, a to jak prostřednictvím individuálního výzkumu, tak i vzájemným kritickým čtením dosud vzniklých textů. Vedle hlavních autorů spolupracovalo Oddělení pro výzkum literární kultury s domácími i zahraničními specialisty, jejichž texty rovněž budou součástí dokončované monografie (Jakub Češka, Michelle Woods, Lenka Pořízková, Zuzana Malá, Claire Mádl ad.). Jak interní členové projektového týmu (Blanka Hemelíková, Michal Charypar, Pavel Janáček, Tomáš Pavlíček, Petr Píša, Michael Wögerbauer), tak i někteří externí spoluautoři plánované knihy prezentovali své bádání v oblasti literární cenzury na mezinárodním interdisciplinárním sympoziu Umění a kultury střední Evropy, jehož název zněl *Cenzura v literatuře a umění ve střední Evropě*. Výsledky přinesl také další dlouhodobý badatelský směr oddělení, spočívající v kvantitativním a kvalitativním výzkumu soudobého čtenářství v ČR. Koncem jara 2013 proběhl již třetí reprezentativní statistický výzkum současných čtenářů a čtení, jehož specifickým tématem se stal knižní trh. [První výsledky](#) byly prezentovány na tiskové konferenci 26. 9. 2013 a setkaly se jako obvykle se značným ohlasem v médiích. Jiří Trávníček, jako hlavní autor výzkumů, započal přípravu monografie, v níž budou výsledky třetího statistického šetření představeny komplexně (vyjde v roce 2014). Kvalitativní linie čtenářských výzkumů dospěla zároveň k první knižní publikaci, ke svazku čtenářských biografí profesionálů z oblasti literatury – spisovatelů, kritiků a literárních vědců, překladatelů, nakladatelských a knihovnických pracovníků (Jiří Trávníček /ed./: *Knihy a jejich lidé. Čtenářské životopisy* /Brno: Host, 2013/). V oblasti výzkumu dějin populární kultury dokončoval Pavel Kořínek (ve spolupráci s Michalem Jarešem a spoluautory z FF UP v Olomouci) redakci a výběr obrazové přílohy pro dvousvazkové dějiny československého komiksu (vyjdou v roce 2014). K tematice dějin literárních institucí přispěl Jiří Trávníček redakcí, úpravou a rozšířením

knihy Zdeňka Šimečka o dějinách knižního trhu v Čechách a na Moravě (vydání v roce 2014). Příspěvky k nacionální dimenzi literární kultury českého stalinismu a recepci socialistického realismu v širokých čtenářských vrstvách 50. let 20. století přednesli Petr Šámal a Pavel Janáček na mezinárodní konferenci *Socialist Realism in Eastern and Central European Literatures: Origins, Institutions, Discourses*, která proběhla 15.–16. 3. 2013 na University of Sheffield. Ve zpřístupňování literárních pramenů na internetu pokračoval ÚČL spuštěním *Digitálního archivu populární literatury*, který je spravován Pavlem Janáčkem ve spolupráci s Michalem Jarešem a Ondřejem Hanusem.

Středisko literárněvědných informací pokračovalo v roce 2013 v plnění svých průběžných úkolů a zároveň významně pokročilo též v procesu konverze stávajících databází a jejich integrace do národních kooperačních sítí. V průběhu roku 2013 prošli všichni zaměstnanci oddělení školením pro vyplňování dat do souboru národních jmenných autorit Národní knihovny, kam ÚČL začal systematicky přispívat na podzim tohoto roku. Prozatím bylo připraveno 61 autoritních záznamů. Hlavní objem prací si v průběhu roku 2013 vyžádala příprava konverze katalogu knihovny ÚČL do formátu MARC21. Ke konci roku byly ke konverzi připraveny všechny záznamy autoritní (41 186 záznamů autorit jmenných, 5 799 věcných a 1 100 autorit geografických), dále pak 1 429 záznamů seriálů. Knihovna ÚČL paralelně k 1. 7. 2013 přešla do nového systému Aleph, v němž bylo ke konci roku 2013 plně zkatalogizováno 413 záznamů monografií. Knižní fond se v průběhu roku 2013 rozrostl o 1 260 knih, tj. na 147 269 svazků, a průběžně bylo odebíráno 164 titulů periodik.

Bibliografické oddělení ÚČL se roku 2013 dále soustředilo na řešení stávajícího grantového úkolu *Bibliografie české literatury 1945–1960* z programu NAKI. V průběhu roku 2013 byly kompletně vyexcerpovány následující tituly: *Časopis pro moderní filologii*, *Červený květ*, *Kultura*, *Literární noviny* (s výjimkou ročníku 1957), *Naše doba*, *Nová mysl*, *Nový Orient*, *Praha–Moskva*, *Slavia*, *Slezský sborník*, *Slovanský přehled*, *Tvorba* (po obnovení vydávání roku 1957) či *Zlatý máj*. Na jaře pak byla zahájena excerpce deníků. Ke konci roku byly kompletně zpracovány všechny ročníky *Zemědělských novin*, přibližně polovina svazků *Svobodného slova* a *Mladé fronty*, excerpce byla zahájena i u *Rudého práva*, *Lidové demokracie* a nejnověji *Práce*. Celkem bylo v rámci projektu za rok 2013 bibliograficky popsáno 17 210 článků. Souběžně s tím samozřejmě probíhala i excerpce aktuální časopisecké a novinové produkce, z níž bylo pořízeno 8 172 záznamů. Zpracování probíhá již rutinně v systému Aleph, databáze je online k dispozici [zde](#). Pokročily též práce na redakci *Biografického archivu* a databáze *České literární osobnosti*. Momentálně báze zahrnuje necelých 40 000 jednotlivých biogramů. Báze by tak mohla být plně zpřístupněna v průběhu roku 2014. Na internetu byl též nově publikován seskenovaný katalog [Staročeské sbírky](#). Fotokopie a mikrofilmy dokumentů popsaných v katalogu začaly být rutinně půjčovány prostřednictvím studovny Knihovny ÚČL.

Knihy pracovníků ÚČL v roce 2013

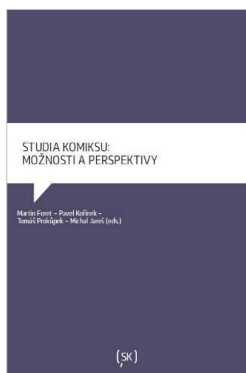
Pracovníci ÚČL v roce 2013 vydali 20 knižních publikací – 2 kolektivní odborné monografie, 7 monografií individuálních a 11 vědecky připravených edic. Při knižním vydávání svých odborných výstupů rozvíjel ÚČL již dříve ověřenou spolupráci zejména s nakladatelstvími Academia, Host a Akropolis. Díky výstupům z projektu *Osobnosti české literatury šedesátých let 20. století* se rozrostla ediční řada nakladatelství Host *Tváře české literatury* hned o 2 svazky – divišovskou monografii Jiřího Zizlera a fuksovskou monografii Erika Gilka. Výstupem z téhož projektu je kniha Libora Vodičky *Vyjádrít hrou: podobenství a (sebe)stylizace v dramatu Václava Havla*. Na pomezí odborné monografie a edice se ocitla kniha Jiřího Trávnička *Knihy a jejich lidé*, která přináší formou rozhovorů s osobnostmi knižní kultury první výsledky tzv. kvalitativní linie výzkumu čtenářů a čtení v České republice.

Z široké řady vědeckých edic vyčnívají dva rozsáhlé a po odborné stránce mimořádně náročné ediční počiny – první kritické vydání Hájkovy *Kroniky české* (ed. Jan Linka) a první moderní edice rozsáhlého, prakticky neznámého románu Karla Sabiny *Král Ferdinand V. Dobrotivý a jeho doba* (eds. Michal Charypar a Lenka Kusáková). Pracovníci ÚČL se v neposlední řadě podíleli na rozsáhlých a dlouhodobých edičních projektech, jako jsou *Spisy Josefa Škvoreckého* (Alena a Michal Příbáňovi) či *Spisy Vladimíra Křerme* (Michal Jareš).

Robert Ibrahim – Petr Plecháč – Jakub Říha: *Úvod do teorie verše* (Praha: Akropolis 2013, 159 s.)

Nový *Úvod do teorie verše*, který připravili pracovníci Versologického týmu ÚČL AV ČR, představuje teorii verše jako disciplínu stojící na pomezí literární vědy a lingvistiky, jejíž základní metodologické východisko tvoří soustavné přihlížení k jazykovým předpokladům, srovnávání veršované a neveršované řeči či veršované řeči a teoretického modelu. Publikace zahrnuje všechny základní oblasti teorie verše: prozódii, rytmiku, metriku, rým a strofiku. Autoři metodologicky vycházejí z domácí tradice českého strukturalismu a neostrukturalismu, ale přijímají podněty i z ruského formalismu a tzv. ruské školy a z prací vzniklých v rámci mezinárodního projektu *Ślowiańska metryka porównawcza*, americké generativní metriky či francouzské strofiky.

Martin Foret – Pavel Kořínek – Tomáš Prokůpek – Michal Jareš (eds.): *Studia komiksu: možnosti a perspektivy* (Olomouc: Univerzita Palackého, 2013, 498 s.)

Svazek *Studia komiksu: možnosti a perspektivy* představuje texty, jejichž pracovní verze byly prosloveny v rámci stejnojmenného kolokvia v roce 2011 v Olomouci. Zastoupena je tak pestrá škála nejrozličnějších témat s rozličným badatelským uchopením – od historizujících exkurzů k jednotlivým školám, tradicím nebo fenoménům přes interpretační vhledy na možnosti analýzy komiksového materiálu a jeho vlastností či teoretizující příspěvky o problémech definičních a metodologických až k textům věnovaným dílčím „aplikovaným“ pohledům na práci s komiksem v různých oblastech. Připojená anketa potom příspěvky a studie převážně domácích badatelů rozšiřuje o reflexi comics studies zvenčí. Soubor archivních materiálů shromažďuje a poprvé v úplnosti přetiskuje několik obtížně dostupných obrázkových seriálů z domácí tradice tohoto média.

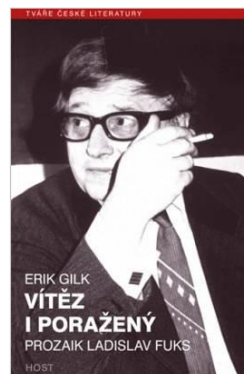
Jiří Zizler: *Ivan Diviš. Výstup na horu poezie* (Brno: Host, 2013, 262 s.)

Monografie Jiřího Zizlera přináší interpretaci díla českého básníka Ivana Diviše (1924–1999) a je první syntetickou prací věnovanou tomuto významnému autorovi. Kniha sleduje Diviše od jeho debutu *První hudba bratřím* (1947) přes sbírky z 60. let až k posledním veršům z konce předminulé dekády. Vrchol přitom spatřuje v exilové trilogii *Beránek na sněhu* (1978), *Odchod z Čech* (1981) a *Moje oči musely vidět* (1991). Autor se zaměřuje zvláště na Divišova klíčová témata – náboženskou konverzi a nepřetržitý zápas o víru v Boha, vztah k milovaným i nenáviděným Čechům – i na jeho pojetí poezie jako zázračného daru schopného oslovit a měnit svět. Dílo vychází z analýzy Divišova

jazyka, ústícího v sugestivní magii, jež z něj činí básníka v plném slova smyslu moderního, a představuje jej jako mistra velkých rozporů a protikladů i výrazové strmosti.

Erik Gilk: *Vítěz i poražený. Prozaik Ladislav Fuks* (Brno: Host, 2013, 311 s.)

Erik Gilk v rámci projektu *Osobnosti české literatury 60. let 20. století* vytvořil ucelenou monografii pojednávající o složitém a nejednoznačně hodnoceném prozaickém díle Ladislava Fukse. Vzhledem k jisté bulvární senzačnosti, jež se kolem spisovatele navršila, se přitom snaží odhlédnout od psychologického či biografického čtení Fuksova díla. Proto jsou pasáže o prozaikových životních peripetiích odděleny od výkladových kapitol a na závěr je zařazeno kalendárium autora života a díla. Gilk se ve svých interpretačních sondách zaměřuje na vlastní uměleckou hodnotu Fuksova díla, což vzhledem k poněkud předpojatému hodnocení autorových textů vydaných za normalizačního

dvacetiletí nebývá samozřejmé.

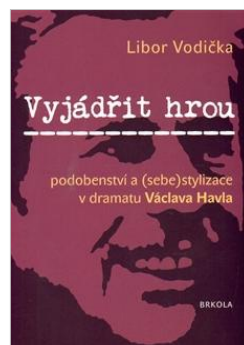
Veronika Košnarová: *Ztracen v dějinách – Spisovatel Jan M. Kolár* (Praha: Academia, 2013, 254 s.)

Kniha *Ztracen v dějinách* je věnována osobnosti dnes již takřka zapomenutého publicisty, esejisty a prozaika Jana M. Kolára (1923–1979), který byl jako politický novinář a kulturní publicista aktivní od roku 1946. První část knihy tvoří dílčí sondy do klíčových témat a problémů autorovy publicistiky a esejistiky z let 1946–1965, zasazené do kontextu širšího kulturně-politického dění v poválečném Československu a posléze v exilu. Pětici autorových francouzských románů z let 1959–1973 se zabývá druhá část knihy, zvláštní pozornost je věnována mj. problematice poměru autobiografie a fikce, zobrazení prostoru a sémantice vztahu postav k obývanému prostoru či způsobům vyprávění, které autor ve svých románech užívá.

Libor Vodička: *Vyjádit hrou. Podobnost a (sebe)stylizace v dramatu Václava Havla* (Praha: Brkola, 2013, 218 s.)

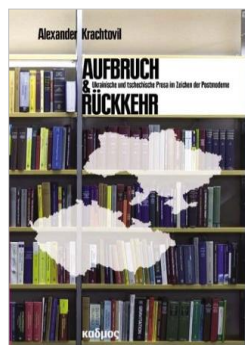
První česká monografie, která se zaměřuje na kompletní dramatickou tvorbu Václava Havla a zároveň si všímá i jeho tvorby básnické, esejistické a publicistické a bere v potaz také základní biografické a kontextuální souvislosti. Součástí knihy je rovněž kalendárium Havlova života a soupis inscenací. Životní příběh Václava Havla sleduje Vodička společně s příběhem jeho tvorby. Věnuje se též Havlově občanské aktivitě, jeho počínům v oblasti kulturní, společenské a politické. Mapuje cestu od jinošského básníka, živého debatéra, organizátora i generačního mluvčího přes úspěšného, avšak posléze doma zakázaného a vězněného dramatika až po prezidenta a světově uznávaného politika, který se na závěr znovu vrací k psaní her, a dokonce se konečně dostává k vysněnému filmu.

Michal Kosák: *S použitím kalendáře. K bezručovské textologii Oldřicha Králíka* (Praha: FF UK, 2013, 190 s.)

Knižní studie Michala Kosáka vymezuje na bezručovském materiálu a v chronologickém sledu etablování a proměny textologických konceptů a edičních postupů Oldřicha Králíka (1907–1975). Ústřední problematika je spojena s pojmy Králíkovy „stratigrafie“, synchronie a diachronie či genetické metody. Předpokladem Králíkova přístupu je časová atribuce; otázky datace Bezručova díla a jejich prostřednictvím problematika synchronie a diachronie tvoří osu výkladu práce. Práce se věnuje i konfrontaci textologických přístupů O. Králíka s koncepty jeho oponentů.

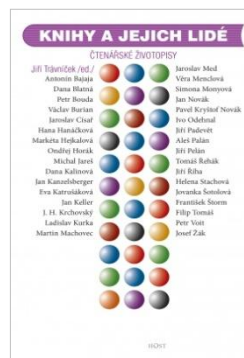

Alexander Kratochvil: *Aufbruch und Rückkehr. Ukrainische und tschechische Prosa im Zeichen der Postmoderne* (Berlin: Kulturverlag Kadmos, 2013, 311 s.)

K nejznámějším postulátům postmoderny patří konec velkých sjednocujících ideologických příběhů, které se rozpadly v mnoho drobných vyprávění. Alexander Kratochvil ve své monografii *Aufbruch und Rückkehr* sleduje, jak se reflexe partikulárních a marginálních tradic a identit promítá do estetiky ukrajinské a české prózy a odráží aktuální stav kulturní paměti (u O. Zabužko či J. Topola). Věnuje se rovněž fenoménu karnevalizace literatury (J. Andruchovyč a J. Kratochvil), smyšleným podobám historie (V. Koželjanko, M. Urban) či postkoloniálním literárním strategiím (O. Zabužko, J. Andruchovyč). Vychází přitom ze stanoviska, že estetice postmoderní prózy v Čechách a na Ukrajině je možné rozumět pouze v kontextu národní tradice a v síti vztahů s literárním diskurzem moderny. Soustředí se zejména na průzkum fikčních prostorů a časů a akcentuje analýzu literární konstrukce kulturní paměti.

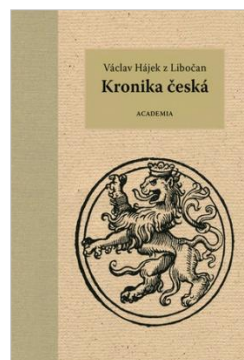
Jiří Trávniček: *Knihy a jejich lidé. Čtenářské životopisy* (Brno: Host, 2013, 534 s.)

Publikace je prvním výsledkem kvalitativní linie výzkumů čtenářů a čtení, která doplňuje kvantitativní statistické výzkumy, probíhající pod vedením J. Trávnička od roku 2007. Svazek obsahuje 33 čtenářských životopisů lidí, kteří se sice nenacházejí v centru pozornosti, ale o to více se podílejí na utváření knižní kultury v naší zemi. Jsou mezi nimi spisovatelé (S. Monyová, J. H. Krchovský, A. Bajaja), nakladatelé (F. Tomáš, J. Říha), překladatelé (H. Stachová, J. Pelán), editoři (M. Machovec, M. Jareš), knihkupci (P. Bouda, J. Kanzelsberger), ale i propagátoři knih a čtení (E. Katrušáková, J. Císař), literární vědci (P. Voit, J. Med), knihovníci (L. Kurka, T. Řehák) ad.

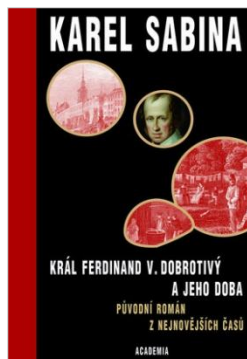

Jan Linka (ed.): *Václav Hájek z Libočan – Kronika česká* (Praha: Academia, 2013, 1447 s.)

Jan Linka připravil k vydání dosud nejúplnější edici Hájkovy Kroniky. Obsahuje kompletní transkripci textu a na připojeném CD-ROM rovněž jeho transliteraci, dále rejstříky (osob a míst), diferenční slovníček, ediční poznámku a doslov Petra Voita. Hájkova *Kronika česká*, poprvé vydaná v roce 1543, patřila až do 19. století k nejčtenějším a nejoblíbenějším česky psaným knihám, i přes tvrdou kritiku, které ji podrobil v 2. polovině 18. století historik Gelasius Dobner. Hlavně v 19. století *Kronika* poskytla látku mnoha novodobým českým autorům i výtvarným

umělcům. Většina starých českých pověstí žije dodnes v obecném povědomí právě v podobě, kterou jim vtiskl Hájek.

Michal Charypar – Lenka Kusáková (eds.): Karel Sabina – Král Ferdinand V. Dobrotivý a jeho doba (Praha: Academia, 2013, 951 s.)

Svazek přináší širší veřejnosti dosud neznámý román z klasického období české literatury, dějově zasazený do 30.–40. let 19. století a vrcholící revolučním rokem 1848. Jde o rozsáhlou společensko-politickou fresku, v níž jsou zachycena všechna prostředí císařského Rakouska včetně Vídně, Prahy, Uher, Slovenska, polské i ukrajinské Haliče a Itálie. V zalidněných výjevech z pražské královské korunovace Ferdinanda V., která se konala v roce 1836, nebo později ve scénách z revolučních bojů se střetávají postavy z nejrůznějších společenských vrstev od císařského dvora až po české vlastenecké kruhy, postavy z lidu, a dokonce i z pražského podsvětí. Dílo pochází ze závěrečného tvůrčího období Karla Sabiny (1813–1877), který byl nucen žít na okraji kulturní společnosti poté, co byla veřejně odhalena jeho konfidentní spolupráce s rakouskou policií. Čtivě a poutavě napsaný text proto bilancuje působení romantické generace včetně deziluze z nezdařené revoluce a obsahuje řadu autentických vzpomínek a názorů autora.

Blanka Svadbová (ed.): Čtyřhlas Terézy Novákové (Praha: Academia, 2013, 495 s.)

Rodinná korespondence Terézy Novákové, psaná v rozmezí čtyřiceti let, nebyla nikdy zpřístupněna, ačkoli především listy vyměňované se synem Arne Novákem přinášejí celou řadu nových poznatků o jejím tvůrčím směřování, duchovním zázemí a výbojích i o osobní emocionalitě a prohlubují dosud obecně známý obraz této spisovatelky. Listář nově osvětluje rovněž okolnosti života a mnohostranné tvorby Arna Nováka a jeho vývoj od individualistických východisek představitele generace sklonku 19. století k pojetí českého písemnictví, které oceňuje tradiční literární hodnoty. Součástí knihy je CD-ROM, který prezentuje výběr z 1 338 listů Terézy Novákové, Arna Nováka, Josefa Nováka a Theodora Nováka, doprovázený rozsáhlým poznámkovým aparátem.

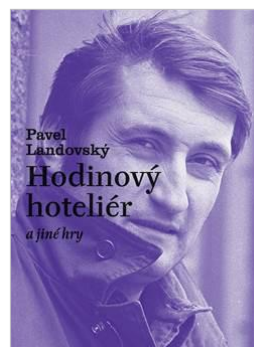

Dalibor Dobiáš (ed.): Mojmír Otruba – Hledání národní literatury (Praha: Academia, 2013, 456 s.)

Výbor z literárněvědných studií Mojmíra Otruby (1923–2003) edičně připravil a doslovem opatřil Dalibor Dobiáš. Kniha obsahuje také Otrubovu bibliografii připravenou Františkem Knoppem. Otruba je znám především jako vynikající znalec české literatury 19. a 20. století, který své vědomosti zúročil v množství doslovů a studií, přesahujících do oblasti filologie obecně a teorie literatury, a jako editor literatury převážně 19. století, případně jako přední literární lexikograf. Toto bohaté dílo bylo dosud roztroušené po často obtížně dostupných časopisech, sbornících či vydáních českých klasiků.

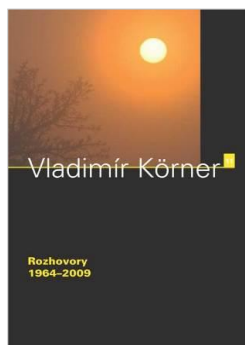
Lenka Jungmannová (ed.): Pavel Landovský – *Hodinový hoteliér a jiné hry* (Praha: Akropolis, 2013, 339 s.)

Divadelní a filmový umělec Pavel Landovský je v české kultuře znám nejen jako herec, ale také jako úspěšný komediograf, ačkoli jeho hry u nás dosud souborně nevyšly, ani nejsou veřejnosti dostupné. Svazek *Hodinový hoteliér a jiné hry* tak poprvé představuje Landovského coby dramatika. Do souboru bylo zařazeno osm her: *Případ pro vesnického policajta*, *Hodinový hoteliér*, *Supermanka*, *Noční linka*, *Sanitární noc*, *Objížďka*, *Arest* a *Protentokrát zbohatnem*. Součástí svazku je odborný doslov a soupis inscenací a vydání her. Editorkou knihy a autorkou sekundárního aparátu je Lenka Jungmannová.

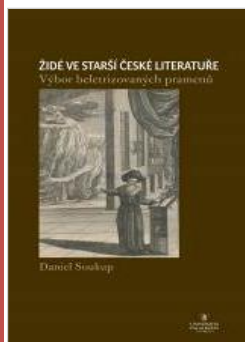
Michal Jareš – Božena Správcová (eds.): D. Ž. Bor, Jiří Veselský – *Držme se! Vzájemná korespondence z let 1998–2004* (Praha: Trigon, 2013, 879 s.)

Vzájemná korespondence básníků D. Ž. Bora (1932–2010) a Jiřího Veselského (1933–2004) obsahuje přes čtyři stovky dopisů z let 1998–2004. Oba protagonisté ve svých dopisech otevřeně píší jak o své tvorbě a literárněhistorickém bádání, tak o běžných radostech a úskalích každodenního života. S vědomím ubývajícího času se oba snaží dovršit a naplnit své záměry a plány, a vzájemně se v tom podporují. Korespondence D. Ž. Bora a Jiřího Veselského je svědectvím o nezištném přátelství a síle slova. Edičně zpracovali a k vydání připravili Božena Správcová a Michal Jareš.

Michal Jareš (ed.): Vladimír Körner – *Rozhovory 1964–2009* (Praha-Podlesí: Dauphin, 2013, 246 s.)

Sebrané rozhovory s Vladimírem Körnerem z let 1964–2009 jsou ukázkou trvalosti autorových názorů a postojů. Přestože se v nich stále opakují některá témata z Körnerova života, lze je chápat jako podstatnou kapitolu pro poznání spisovatelova světa i jeho myšlení. Svazek zahrnuje většinu publikovaných rozhovorů s Vladimírem Körnerem z denního tisku, filmových i literárních časopisů. Přestože je zde z dnešního pohledu citelná mezera ze 70. let 20. století, kdy Körner nebyl vzhledem k tehdejší situaci příliš zpovídaným autorem, čtenář si díky sebraným rozhovorům může udělat vcelku přesný obraz o životě a díle tohoto výrazného prozaika 2. poloviny 20. století.

Daniel Soukup (ed.): *Židé ve starší české literatuře: Výbor beletrizovaných pramenů* (Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 300 s.)

Antologie textů ze starší české literatury je souborem křesťanských zpráv středověkého a raně novověkého písemnictví, ve kterých vystupují a jsou modelovány literární postavy Židů, jejichž obraz persvazivně ovlivňoval smýšlení o reálné židovské komunitě. Edice je rozdělena do deseti chronologicky řazených oddílů, které zohledňují, popřípadě kombinují genologické a tematické hledisko.

Alena Příbáňová – Michal Příbáň (eds.): Josef Škvorecký – Nevěsta z Texasu: romantický příběh ze skutečnosti. (Praha: Books and Cards, 2013, 480 s.)

Čtyřicátý svazek Spisů Josefa Škvoreckého edičně připravili Alena a Michal Příbáňovi. Svazek obsahuje Škvoreckého román *Nevěsta z Texasu*, v němž autor na základě studia archivních pramenů zpracoval příběhy Čechů, kteří v letech 1861–1865 bojovali v americké občanské válce.

Lenka Jungmannová (ed.): David Drábek – Dětem! (Praha: Akropolis, 2013, 183 s.)

Lenka Jungmannová k vydání připravila svazek divadelních her Davida Drábka určených pro dětské publikum. Soubor *Drábek Dětem!* obsahuje hry *Čtyřlístek* (2004), *Sněhurka – Nová generace* (2006), *Planeta opic aneb Sourozenci Kaplanovi mezi chlupatci* (2006) a *Hračky* (2010). Jak tituly prozrazují, jedná se o pokračování či reinterpretace známých příběhů, které ovšem David Drábek převyprávěl s osobitou imaginací a smyslem pro etické poselství.

Lenka Jungmannová (ed.): Václav Havel – Antikódy (Praha: Knihovna Václava Havla, 2013, 199 s.)

Lenka Jungmannová připravila k vydání dosud nejúplnější samostatnou edici typogramů Václava Havla. Základ nové edice *Antikódů* vychází ze znění obsaženého v Havlových *Spisech* (1999), konvolut textů je ovšem rozšířen o šest nově nalezených typogramů a rovněž o dosud nepublikovaný Havlův esej o umělé poezii.

Publikace vydané ÚČL

ÚČL působil v roce 2013 také jako vydavatel neperiodických a periodických publikací a digitálních informačních zdrojů. Z knižních řad vydávaných v ÚČL se rozrostla textologicky zaměřená edice *Varianty*, v níž vyšel komentovaný výbor z textologických statí Jiřího Daňhelky *Textologie a starší česká literatura* (ed. Jakub Sichálek), a také edice *Theoretica & Historica*, která přinesla knihu Wernera Wolfa *Popis jako transmediální modus reprezentace* (přel. Olga Richterová, ed. Alice Jedličková). Mimo edice (s podporou FÚ a HiÚ AV ČR, v. v. i.) vydal ÚČL kolektivní monografii *Krátké věčného spasení upamatování. K životu a době jezuitů Antonína Koniáše* (eds. Kateřina Bobková Valentová, Miloš Sládek a Martin Svatoš).

Ročníkem 61 pokračovalo vydávání vědeckého dvouměsíčníku *Česká literatura*, který byl nadále excerpován v databázi ERICH, SCOPUS a Web of Science. Vedle čtyř standardních čísel věnovala redakce v č. 1/2013 speciální blok problematice kulturní paměti a vědeckému dílu Aleidy Assmannové a dále jedno speciální číslo tématu filmové adaptace literárního díla (ČL 2/2013). Hostujícím editorem druhého tematického čísla byl Petr Bubeníček. Prostřednictvím článkové databáze Central and Eastern European Online Library (CEEOL) bylo v roce 2013 odebráno 586 článků.

Souhrnné údaje o publikační činnosti pracovníků ÚČL

Časopisecké studie publikovali pracovníci ÚČL nejčastěji v časopise *Česká literatura*, který splňuje nejvyšší kritéria uplatňovaná dnes na vědecká periodika (je excerpován v databázích ERIH, SCOPUS a WoS). Dále přispěli do recenzovaných časopisů, jako jsou *World Literature Studies*, *Slovenská literatúra*, *Svět literatury*, *Literární archiv*, *Divadelní revue*, *Český jazyk a literatura* a *Práce z dějin Akademie věd*.

Struktura publikací ÚČL v roce 2013	ASEP	RIV
Článek bez impaktfaktoru	72	23
Monografie	12	8
Kapitola v knize	23	20
Konferenční příspěvek (zahraniční)	2	1
Konferenční příspěvek (tuzemský)	4	2
Překlad	4	0
Recenze	71	0
Elektronický dokument	2	1
Software	4	4
Článek v novinách	3	0
Pořádání akce	1	1
Celkem	198	60

Obr. 8 Publikace pracovníků ÚČL v roce 2013, zdroj: ASEP, RIV

Podle *Akademického systému evidence publikací* (ASEP), provozovaného Knihovnou AV ČR, v. v. i., v roce 2013 publikovali pracovníci ÚČL 198 výstupů. Dle *Registru informací o výsledcích* (RIV), který provozuje vládní Rada pro výzkum, vývoj a inovace, zaměstnanci Ústavu publikovali 60 výstupů. Reálný počet monografií je 20; nižší počet záznamů v databázi ASEP souvisí s praxí vykazování edic, které v některých případech do této databáze vstupují pouze v kategorii „Kapitola v knize“ prostřednictvím doslovu. Konečný počet publikací s vročením 2013 bude rovněž vyšší, neboť řada z nich vyjde až v průběhu roku 2014.

ÚČL v mezinárodní komunikaci

Během roku 2013 vykonali zaměstnanci ÚČL 85 kratších pracovních cest do zahraničí; 16 z nich bylo (s výjimkou dopravy) financováno z prostředků meziakademické výměny, 31 bylo hrazeno z grantů, 36 z institucionálních prostředků a 2 z prostředků zahraniční instituce. Někteří členové Ústavu proslovili zvané přednášky na zahraničních pracovištích, například Václav Petrbok na Universität des Saarlandes přednášel na téma *Böhmische und mährische Juden als Kulturvermittler zwischen Deutschen und Tschechen* (24. 6. 2013), Dalibor Dobíáš v Adalbert-Stifter-Verein v Mnichově hostoval s příspěvkem *Das zweite Leben der Königinhofer und der Grünberger Handschrift im 19. Jahrhundert* (26. 4. 2013), na univerzitě v Lundu (Švédsko) vystoupila Alice Jedličková s přednáškou *On Impressionism, Multisensoriality and Sensationism* (30. 4. 2013). Magdalena Jacková z Oddělení pro výzkum starší literatury měla 7. 3. 2013 v Institutu Ludwiga Boltzmann pro neolatinská studia (Innsbruck, Rakousko) zvanou přednášku o jezuitském divadle v českých zemích. A naopak, významní literární vědci navštívili na pozvání ÚČL se svými přednáškami Prahu. V rámci zvané přednášky to byl John Pier (Université de Tours; CRAL – CNRS, Paris), v rámci konference *On Description* například Heidrun Führer (Lunds Universitet) či Marián Zouhar (Univerzita J. A. Komenského, Bratislava) a v rámci *Literárněvědného fóra* Rajendra Chitnis (University of Bristol).

Již třetím rokem podporoval ÚČL z prostředků interního fondu mezinárodní mobilitu zejména mladších kolegů a kolegyň, kterým je takto umožněno zúčastnit se velkých mezinárodních konferencí nebo publikace studie ve významných literárněvědných časopisech či knihách. Podpořeno bylo 11 žádostí. Díky fondu se uskutečnila například cesta Jakuba

Říhy do Nantes, kde navázal kontakty s tamními versology (prof. Benoît de Cornulier a jeho spolupracovníci z okruhu Cahiers du Centre d'Études Métriques), a Daniel Soukup se mohl zúčastnit kurzu *Topics in Early Modern Jewish History* vedeného prof. Davidem B. Rudermanem z University of Pennsylvania (Budapešť, 19.–24. 1. 2013).

Úspěšně pokračoval také program měsíčních stipendijních pobytů, které ÚČL s podporou předsedy Akademie věd ČR již sedmým rokem poskytuje zahraničním bohemistům. V roce 2013 se do programu tzv. bohemistických stipendií přihlásilo 19 uchazečů z 10 zemí (mj. z Bulharska, Gruzie, Itálie, Chorvatska, Německa, Polska, Rakouska, Srbska), uděleno bylo nakonec 11 měsíčních stipendií. Většina stipendistů představila své projekty na půdě ÚČL při kulatých stolech, otevřených odborné veřejnosti.

Praktikum v rámci programu ERASMUS absolvoval v ÚČL od poloviny června do poloviny září 2013 interní doktorand Fakulty stredoeurópskych štúdií Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre András Kelemen, M.A. Praktikant v Praze pracoval na svém disertačním projektu a na závěr pobytu představil své vlastní bádání o politickém jazyce v podobě přednášky s navazující diskusí za účasti ústavní veřejnosti.

Pokračovala rovněž dlouhodobá spolupráce s Ústavem slovenskej literatúry SAV v Bratislavě. V jejím rámci se konal již 12. ročník *Česko-slovenských konfrontací/konfrontácií* (Liptovský Mikuláš, 11.–13. 9. 2013). Předmětem diskuse se tentokrát staly nové prózy Zuzany Brabcové a Vít'ho Staviarského, básnické knihy Milana Kozelky a Michala Habaje a literárněvědné publikace Pavla Janouška *Černá kočka aneb Subjekt znalce...* a Jozefa Tancera *Neviditeľné mesto. Prešporok/Bratislava v cestopisnej literatúre*. Každoroční bratislavské sympozium o populárních žánrech, konané tentokrát 23. 5. 2013, bylo věnováno westernu; ÚČL reprezentoval Michael Jareš.

Na základě dlouhodobých kontaktů pokračovala i spolupráce v oblasti textologie a versologie mezi ÚČL a moskevskými partnerskými pracovišti – Vinogradovovým Ústavem ruského jazyka RAN, RGGU a Ústavem ruské literatury RAN. Ve spolupráci s ÚČL (členy organizačního týmu byli Michal Kosák a Robert Ibrahim) byla uspořádána moskevská konference *Versologie, lingvistika, textologie: Dědictví Miroslava Červenky a aktuální úkoly versologie*, která v Moskvě proběhla ve dnech 8.–9. 2. 2013. Z pracovníků ÚČL zde příspěvky přednesli Jakub Říha, Richard Müller, Michal Kosák, Petr Plecháč a Robert Ibrahim. Spolupráce a výměna stipendistů zabývajících se dějinami moderní české literatury pokračovala rovněž s Ústavem slavistiky RAN v Moskvě.

Přehled zahraničních konferencí, sympozií a seminářů s aktivní účastí pracovníků ÚČL za rok 2013					
Jméno	Název příspěvku	Akce	Místo	Čas	Pořadatel
Bohumil Fořt	Literary and Political Worlds	Narratological Seminar	Stockholm, Švédsko	17. 9. 2014	Stockholmsk universitet, Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria
Bohumil Fořt	Fictional Narratives as Constituents of Political Worlds	The 3rd ENN Conference. Emerging Vectors of Narratology: Towards Consolidation or Diversification?	Paříž, Francie	29.–30. 3. 2013	European Narratology Network (ENN), Center for research on the Arts and Language (CNRS-EHESS)
Robert Ibrahim, Petr Plecháč	Ot metra k ritmu i obratno	100 let ruského formalizmu (1913–2013)	Moskva, Ruská federace	25.–29. 8. 2013	NIU VŠE, RGGU
Robert Ibrahim, Petr Plecháč	Točnyje metody v češskom stichoveděni	Gasparovskije čtenija	Moskva, Ruská federace	12.–13. 4. 2013	IRJ V. V. Vinogradova RAN, RGGU
Petr Plecháč, Jakub Říha	Zvukovaja garmonija: točnyje metody	Gasparovskije čtenija	Moskva, Ruská federace	12.–13. 4. 2013	IRJ V. V. Vinogradova RAN, RGGU
Robert Ibrahim	Zvukovyje povtory: češskij podchod	II. Brikovskije čtenija: Metodologija i praktika ruského formalizmu	Moskva, Ruská federace	20.–24. 3. 2013	MGUP
Petr Plecháč, Jakub Říha	Measuring Euphony	II. Brikovskije čtenija: Metodologija i praktika ruského formalizmu	Moskva, Ruská federace	20.–24. 3. 2013	MGUP
Robert Ibrahim	Semantika metra v poezii Miroslava Červenki	Stichoveděnije, lingvistika, těkstologija: Nasledija M. Červenki i aktulanyje zadači nauki o stiche	Moskva, Ruská federace	8.–9. 2. 2013	IRJ V. V. Vinogradova RAN, RGGU
Petr Plecháč, Jakub Říha	Verse Theory and Textual Scholarship	Stichoveděnije, lingvistika, těkstologija: Nasledija M. Červenki i aktulanyje zadači nauki o stiche	Moskva, Ruská federace	8.–9. 2. 2013	IRJ V. V. Vinogradova RAN, RGGU
Alice Jedličková	Multisensoriality and immersion: intermedia poetics	Rethinking Intermediality in the Digital Age	Cluj, Rumunsko	24.–26. 10. 2013	Sapientia Hungarian University of Transylvania

	of perception				
Richard Müller	Two Cases of Non-Contradictoriness: M. Červenka's Subject of the Work and the Problem of the Impossible Fictional World	Stichoveděníje, lingvistika, tékstologija: Nasledija M. Červenki i aktulanyje zadači nauki o stiche	Moskva, Ruská federace	8.–9. 2. 2013	IRJ V. V. Vinogradova RAN, RGGU
Ondřej Sládek	What Is Narrative Explanation?	The 3rd ENN Conference. Emerging Vectors of Narratology: Towards Consolidation or Diversification?	Paříž, Francie	29.–30. 3. 2013	European Narratology Network (ENN), Center for research on the Arts and Language (CNRS–EHESS)
Ondřej Sládek	Russkij formalizm v interpretacii Jana Mukaržovskogo	100 let ruskogo formalizma (1913–2013)	Moskva, Ruská federace	25.–29. 8. 2013	NIU VŠE, RGGU
Ondřej Sládek	The Use of Narrative in Education	Narratological Seminar	Lund, Švédsko	17. 9. 2013	Stockholmsk universitet, Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria
Dalibor Dobíáš	Diskurzivita českého klasicismu: prolegomena	Diskurzivita literatury 19. století v česko-slovenskom kontexte: romantizmus	Pezinok, Slovenská republika	20.–22. 11. 2013	Ústav slovenskej literatury SAV, Ústav bohemistiky FF JČU
Martin Hrdina	Prezentace aktuálního výzkumu diskusí o literatuře ve 2. polovině 19. století	Diskurzivita literatury 19. století v česko-slovenskom kontexte: romantizmus	Pezinok, Slovenská republika	20. 11. 2013	Ústav slovenskej literatury SAV, Ústav bohemistiky FF JČU
Iva Krejčová	Děvín Šebestiána Hněvkovského: směšnohrdinský (1805) a romanticko-hrdinský epos (1829). Na pomezí klasicismu a romantismu	Diskurzivita literatury 19. století v česko-slovenskom kontexte: romantizmus	Pezinok, Slovenská republika	20.–22. 11. 2013	Ústav slovenskej literatury SAV, Ústav bohemistiky FF JČU
Kateřina Piorecká	K proměnám technologie psaní v první polovině 20. století	Staré a nové médiá – starí a mladí recipienti	Bratislava, Slovensko	18. 6. 2013	Katedra knižniční a informační vedy FiF UK, Ústav svetovej literatury SAV

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření ÚČL AV ČR, v. v. i., za rok 2013

Michal Fránek	Paradoxy parnasismu v české próze poslední čtvrtiny 19. století	Diskurzivita literatury 19. století v česko-slovenském kontextu: romantismus	Pezinok, Slovenská republika	20.–22. 11. 2013	Ústav slovenskej literatury SAV, Ústav bohemistiky FF JČU
Václav Petrbok	„Rilke oder Salus lesen bestenfalls ein paar hundert Leute“ – Zur tschechischen Rezeption der deutschböhmenischen Literatur	Tschechische Kulturtage, Freiburg i. B.	Freiburg, Německo	13. 5. 2014	Ackermann Gemeinde Freiburg, Albert-Ludwig-Universität Freiburg
Michal Kosák	Vybor osnovnogo teksta i sovremennaja tekstologija	Gasparovskije čtenija	Moskva, Ruská federace	12.–13. 4. 2013	IRJ V. V. Vinogradova RAN, RGGU
Michal Kosák	Miroslav Červenka – textolog	Stichovedenije, lingvistika, textologija: Nasledija M. Červenki i aktulanyje zadači nauki o stiche	Moskva, Ruská federace	8.–9. 2. 2013	IRJ V. V. Vinogradova RAN, RGGU
Michal Jareš	Zpívej, kovboji. Sny, představy (a skutečnost) o Divokém západu	„Vtedy na západě, vtedy na východě.“ Podoby westernového žánru	Bratislava, Slovensko	23. 5. 2013	Ústav slovenskej literatury SAV
Petra Čáslavová	Prison Experience of Václav Havel in Memories and Documents	Mutual Inspirations. Havel's Evening	Washington, USA	5. 9. 2013	Embassy of the Czech Republic in Washington, DC
Petra Čáslavová	Prison Experience of Václav Havel in Memories and Documents	The Law Library of Congress – Power Lunch Series	Washington, USA	9. 9. 2013	The Law Library of Congress
Karel Piorecký	Romány na pokračování v situaci digitálního zveřejnění	Remediácia: V kontexte transdisciplinarity	Bratislava, Slovensko	17.–18. 1. 2013	Ústav svetovej literatury SAV
Karel Piorecký	Recepce internetu v českých literárních časopisech	Staré a nové médiá – starí a mladí recipienti	Bratislava, Slovensko	18. 6. 2013	Katedra knižničnej a informačnej vedy FiF UK, Ústav svetovej literatury SAV
Magdaléna Jacková	The End of School Year on Stages of Jesuit Schools in the Bohemian	Theatrum Mundi: Latin Drama in Renaissance Europe	Oxford, Velká Británie	12.–14. 9. 2014	The UK Society for Neo-Latin Studies (SNLS) and the Oxford Centre for Early Modern Studies

	Province				(CEMS)
Petr Šámal	The Historicism of Czech Stalinism	Socialist Realism in Eastern and Central European Literatures: Origins, Institutions, Discourses	Sheffield, Velká Británie	15.–16. 3. 2013	University of Sheffield
Pavel Janáček	How Popular Was Socialist Realism?	Socialist Realism in Eastern and Central European Literatures: Origins, Institutions, Discourses	Sheffield, Velká Británie	15.–16. 3. 2013	University of Sheffield
Vít Schmarc	Ideological Interpellations in the Official Culture of Czech Socialist Realism	Socialist Realism in Eastern and Central European Literatures: Origins, Institutions, Discourses	Sheffield, Velká Británie	15.–16. 3. 2013	University of Sheffield
Jiří Trávníček	Čtení a internet – nepřátelé, spojenci	Staré a nové médiá – starí a mladí recipienti	Bratislava, Slovensko	18. 6. 2013	Katedra knižničnéj a informačnej vedy FiF UK, Ústav svetovej literatúry SAV
Jiří Trávníček	Autor a čtenář jako pole konfliktu	Diskurzy konfliktu	Jugowice, Polsko	2.–4. 5. 2013	Vratislavská univerzita, Instytut Badań Literackich

ÚČL školám: spolupráce s CERMAT, 2. Škola českého jazyka a literatury pro pedagogy a seminář literární topografie Prahy pro gymnazisty

Ačkoliv pedagogická činnost ÚČL obecně směřuje především do oblasti terciárního vzdělávání, Ústav se jako instituce i prostřednictvím svých jednotlivých pracovníků zapojil do spolupráce se školami nižších stupňů.

Se záměrem oboznámit pedagogy s nejnovějšími směry v jazykovědě a děním v soudobé literatuře a literární vědě se ve dnech 5.–7. června 2013 v sídle Akademie věd na Národní třídě uskutečnil již 2. ročník akce nazvané *Škola českého jazyka a literatury pro pedagogy*. Vzdělávací seminář pro učitele základních a středních škol, sestávající z pásma 6 přednášek a 2 exkurzí, spolupořádal ÚČL (garantem byl Vít Schmarc) ve spolupráci s Ústavem pro jazyk český AV ČR, v. v. i. Hlavním pořadatelem bylo Středisko společných činností AV ČR, v. v. i., které zajistilo organizaci semináře a jeho akreditaci ze strany MŠMT ČR. ÚČL obsadil trojici přednášek, které se soustředily na vývoj české prózy po roce 1989 (Pavel Janoušek), současnou českou poezii (Jiří Zizler) a dějiny českého komiksu (Pavel Kořínek a Michal Jareš). Součástí literárního bloku byla též exkurze do sídla ÚČL spojená s představením klíčových publikací a elektronických databází využitelných pro výuku (Pavel Janáček). Školy se zúčastnilo 40 posluchačů, přičemž přibližně 85 % ji ohodnotilo nejvyšším stupněm (výborně), zbytek druhým nejvyšším stupněm (chvalitebně).

S cílem zajistit pro ÚČL místo v systému přípravy a rozhodování o koncepci literární výchovy na školách a koordinovat aktivity Ústavu v této oblasti zřídil v červnu 2013 ředitel ÚČL *Komisi pro výuku literatury na středních školách* (dále Komise). Jejimi členy se stali PhDr. Robert Ibrahim, Ph.D., (předseda), prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc., PhDr. Alice Jedličková, CSc., Mgr. Jiří Koten, Ph.D., a Mgr. Vít Schmarc, Ph.D. V říjnu se členové Komise za vedení ředitele ÚČL sešli s ředitelem *Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání* (CERMAT) Ing. Jiřím Zíkou a Mgr. Táňou Veselou k pracovnímu jednání, jehož výsledkem bylo uzavření smlouvy mezi oběma institucemi. ÚČL tak převzal roli oponenta finálního zadání literárněhistorického a literárněteoretického obsahu maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury. Členové Komise a další pracovníci ÚČL dále podle smlouvy mohou, dle svých možností, podporovat přípravu zadání zkoušky z českého jazyka a literatury formou konzultací a účastí na předvýrobních a validačních komisích CERMAT. V listopadu získala spolupráce konkrétní náplň, když se členové Komise Robert Ibrahim a Vít Schmarc v rámci expertního týmu podíleli na revizi maturitního didaktického testu a maturitní písemné zkoušky z českého jazyka a literatury.

Na institucionální úrovni navázal ÚČL pedagogickou spoluprací s Gymnáziem prof. Jana Patočky v Praze v rámci projektu *Praha – město našeho života*, uskutečňovaného s podporou ESF. Jako konzultantka literárního semináře připravila Kateřina Piorecká pro tento projekt koncept semináře *Reprezentace Prahy v literatuře*, zaměřeného na literární

Obr. 9 Seminář *Reprezentace Prahy v literatuře*, Kateřina Piorecká a Lukáš Borovička (vzadu) se studenty, NTK v Dejvicích. Zdroj: studentské foto

topografii Prahy ve vztahu k současným teoretickým koncepcím tzv. geografického obratu v humanitních vědách. Výuka byla rozdělena do bloků věnovaných vybraným geografickým oblastem Prahy (Vyšehrad, Staré Město a Josefov, Malá Strana a Hradčany, Nové Město, Žižkov, Dejvice). Studenti samostatně připravovali referáty o historickém a literárním kontextu dané lokality a jejím současném uměleckém životě. Ve skupinách se podíleli na přípravě exkurze pro celý seminář, z nichž vznikla komentovaná fotografická dokumentace. Pololetní práce, ve kterých studenti na základě fotografie určitého místa interpretovali jeho reprezentaci v literatuře či filmu, budou zveřejněny na webu gymnázia.

Pedagogická spolupráce ÚČL s vysokými školami

Účast ÚČL na vysokoškolském vzdělávání se odehrává na třech úrovních. Základní úroveň představuje pedagogické působení pracovníků Ústavu na vysokých školách. V roce 2013 vyučovali pracovníci ÚČL formou interní (na částečný úvazek) či externí spolupráce na řadě vysokých škol (Filozofická, Pedagogická, Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy, Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Literární akademie, New York University in Prague, DAMU, Filozofická a Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, Pedagogická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem či Filozofická fakulta Palackého univerzity v Olomouci). V bakalářských, magisterských a doktorských studijních programech přednášelo celkem 27 pracovníků ÚČL. V letním semestru 2012/2013 bylo pracovníky ÚČL formou přednášek a seminářů odučeno v bakalářských, magisterských a doktorských programech 688/422/12 hodin/y, v zimním semestru 2013/2014 to bylo dohromady 749/679/4 hodin/y. Rozpětí seminářů a přednášek bylo přitom i tento rok tematicky různorodé – zahrnovalo nejen základní okruhy literární teorie, historie, interpretace českých a světových děl, ale také problematiku versologie, ediční či žurnalistické praxe nebo semináře či přednášky věnující se tématům židovské literatury, čtení a čtenářství, cenzury, vztahům literatury a paměti, literatury a divadla nebo literatury a filmu či dějinám komiksu. V rámci pedagogické činnosti poskytovali vyučující z řad pracovníků ÚČL studentům pravidelné odborné konzultace, byli členy zkouškových komisí pro státní závěrečné zkoušky a vedli magisterské, diplomové či disertační práce.

Druhou úroveň účasti ÚČL na vysokoškolském vzdělání představují postgraduální studijní programy, v nichž Ústav zastává roli jednoho ze školicích pracovišť. Jedná se o program *Dějiny novější české literatury v nadnárodních kontextech* (od roku 1999, současná akreditace 2011–2019), který je organizován na základě společné akreditace ve spolupráci s Filozofickou fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Od roku 2013 má ÚČL podobně otevřen druhý postgraduální studijní program, a to v oboru *Česká literatura*, s Filozofickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně (současná akreditace 2009–2017).

Působení doktorandů v ÚČL je obecně upraveno vnitřním předpisem o pravidlech působení doktorandů v ÚČL AV ČR, v. v. i. Doktorandi přijatí ke studiu v těchto oborech na školicí pracoviště ÚČL AV ČR, v. v. i., jsou zařazeni do badatelských oddělení Ústavu a podílejí se na řešení různých grantových i dalších výzkumných projektů. Na půdě Ústavu plní tu část studijního plánu doktorského programu, která má charakter odborné činnosti, účastní se přednáškových a seminárních cyklů pořádaných Ústavem (různé programy *Literárněvědného fóra*) apod. V ÚČL působí na různých pozicích v badatelských i infrastrukturních útvech rovněž studenti dalších doktorských studijních programů z jiných vysokých škol. V roce 2013 působilo v ÚČL celkem 22 doktorandů, z toho 13 v interním a 9 v kombinovaném studiu. V roce 2013 byli nově přijati do doktorandského studia 3 studenti.

Ve dnech 9.–11. 9. 2013 se v Třešti konala doktorandská konference, již se tradičně účastní ÚČL, Ústav české literatury a literární vědy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Ústav české literatury a knihovnictví Masarykovy univerzity a Ústav bohemistiky Filozofické fakulty Jihočeské univerzity. V roce 2013 přibyla nově i Katedra bohemistiky Univerzity Palackého v Olomouci. Vybraní studenti těchto institucí zde prezentovali své disertační projekty, zejména jejich teoreticko-metodologické rámce, o nichž následně debatovali s pedagogy ze všech zastoupených pracovišť i s ostatními doktorandy. Pořadatelem letošního ročníku byl Ústav pro českou literaturu Akademie věd, který reprezentovali Ing. Pavel Janáček, Ph.D., prof. PhDr. Jiří Trávníček, M.A., PhDr. Dalibor Dobíáš, Ph.D., a 6 studentů doktorského studia. V listopadu 2013 se uskutečnilo druhé doktorandské setkání na půdě ÚČL, pořádané prof. PhDr. Jiřím Trávníčkem, M.A., na kterém – způsobem analogickým k třešťské konferenci – prezentovali dosavadní postup a výsledky svých disertačních prací zbývající doktorandi působící v ÚČL.

Třetí úroveň účasti ÚČL na vysokoškolském vzdělání představují akce pořádané pro studenty pregraduálního i postgraduálního studia ze všech oborově blízkých vysokých škol. Stěžejní aktivitou tohoto druhu je *Studentská literárněvědná konference*, každoročně pořádaná ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy. Tohoto odborného setkání se pravidelně aktivně účastní mladí badatelé z českých, slovenských, polských, případně rakouských či německých fakult. Ve dnech 24.–25. 4. 2013 uspořádal ÚČL ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy již 12. ročník studentské literárněvědné konference na téma *O realismu uměleckém*. Dvoudenní program byl poslední, jehož organizaci i průběh zajišťovaly zakladatelky Studentské literárněvědné konference PhDr. Alice Jedličková, CSc., a Mgr. et Mgr. Stanislava Fedrová, Ph.D. Cena Vladimíra

Obr. 10 Plakát Studentské vědecké konference 2013, zdroj: ÚČL

Obr. 11 Studentská literárněvědná konference *O realismu uměleckém*, 24.–25. 4. 2014, referuje Tereza Kohoutová. Zdroj: ÚČL

Macury nebyla tentokrát udělena, byla však předána tři čestná uznání. Držitelem jednoho z nich se stal Adam Krupička (UJEP, Ústí nad Labem, PedF, 2. roč. doktorského studia) s příspěvkem *Realismus pozdních romanet Jakuba Arbesa*. Druhé čestné uznání získala Silvie Březinská (SLU, FPF, 2. roč. bakalářského studia) s tématem *Drašar včera a dnes. Nad kritickým přijetím a literárněhistorickým vnímáním posledního románu Terézy Novákové*, třetí čestné uznání ve studentské kategorii získal Vojtěch Velísek (MU, Brno, FF, 3. roč. bakalářského studia) s referátem *Autentizační funkce*.

Všem vysokým i středním školám, které o to projeví zájem, nabízí ÚČL zajištění prezentace své knihovny i svých bibliografických databází, digitálních archivů a dalších webových služeb. Prezentace má formu exkurze pro skupiny studentů, kteří přímo navštíví pražské pracoviště ÚČL, popřípadě přednášky ředitele ÚČL či jiného vedoucího pracovníka Ústavu na mimopražské škole. V roce 2013 navštívili takto ÚČL studenti z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy a z Filozofické fakulty Ostravské univerzity. Prezentace mimo Prahu se uskutečnila například na Církevním gymnáziu sv. Voršily v Kutné Hoře.

Popularizační činnost ÚČL

Rovněž v roce 2013 pořádal ÚČL pro odbornou a kulturní veřejnost přednáškové cykly, jednotlivé přednášky či kulaté stoly s hostováním zahraničních odborníků. Pracovníci ÚČL se zapojili i do popularizačních činností Akademie věd ČR. V internetové edici *Literatura ke stažení* byla zveřejněna třetí výstava, připravená pracovníky ÚČL.

Vlastní přednáškové aktivity ÚČL se tradičně konaly pod hlavičkou *Literárněvědného fóra*, které zahrnovalo dva tematické cykly přednášek. V letním semestru roku 2012/2013 byl dokončen dvousemestrální cyklus přednášek *Paměť, trauma a jejich narativy*, který uspořádal

Tým pro studium paměti a traumatu v literatuře pod vedením Alexandra Kratochvíla. S příspěvkem vystoupili jak domácí, tak zahraniční badatelé. Problematiku historické a kulturní paměti ve vztahu k minoritám rozvedli Urs Heftrich z univerzity v Heidelbergu a Jiří Holý z FF UK (romský holocaust, antisemitismus). Václav Maidl pojednal o odsunu/vyhnání Němců jako tématu české literatury. O literárních reprezentacích J. A. Komenského v 19. a 20. století přednesla přednášku Lenka Řezníková z Filosofického ústavu AV ČR. Wolfgang Müller-Funk z vídeňské univerzity poreferoval o konstrukci nadnárodní paměti ve střední Evropě sub specie eseje Jiřího Gruši o Benešovi. Letní přednáškovou řadu uzavřelo debatní posezení se spisovatelem Radkou Denemarkovou, Oksanou Zabužko a Thomasem Medicusem na téma *Transgenerační romány jako fenomén středo- východoevropských literatur*.

Obr. 12 Přednáška Wolfganga Müllera-Funka, 11. 3. 2013, zdroj: ÚČL

Obr. 13 Pozvánka na besedu s Oksanou Zabužko, Thomasem Medicusem a Radkou Denemarkovou do pražského Goethe-Institutu, zdroj: Goethe-Institut

Nový tematický cyklus *Literárněvědného fóra* nazvaný *V souřadnicích mnohosti. Česká literatura v letech 2001–2010* se konal pod záštitou Oddělení pro výzkum 20. století a úzce souvisel se stejnojmennou publikací, jejíž vydání se připravuje na rok 2014. První část cyklu – od září do prosince 2013 – byla zaměřena na vývoj, proměny a současný stav jednotlivých literárních druhů a obecnou

situaci soudobého literárního života. Nové vlně dramatu se ve svém příspěvku věnovala Lenka Jungmannová, o poezii v prvním desetiletí 21. století promluvil Petr Hruška. Alena Fialová poreferovala o rysech současné prózy a Karel Piorecký uzavřel podzimní semestr přednáškou o hlavních rysech současné literární kultury.

Vedlejší řada *Literárněvědného fóra* nazvaná *Staročeské dýchánky* pokračovala volným seriálem přednášek a seminářů ke starší české literatuře v širších kulturních a historických souvislostech také v roce 2013. V únoru zahájila Magdaléna Jacková z Oddělení pro starší literaturu ÚČL roční cyklus s tématem *Masopustní hry v jezuitském podání*. Jana Kolářová vystoupila s příspěvkem o českém překladu *Kroniky nové o národu tureckém* od Johanna Löwenklauba (1594). Jak souviselo vyhnání či poválečný odsud Němců s lidovou zbožností Pošumaví v 18. století, tematizovala ve svém referátu *Tajemství Andrease Simla* Jana Maroszová. O termínu „kramářská píseň“ a katalogizaci barokních písní o světcích pojednal Jakub Ivánek. Příspěvek badatelské trojice Marie Škarpové, Tomáše Slavického a Pavla Koska se týkal Bridelových *Jesliček* (1658) v kontextu středoevropské hymnografie 17. století. Na podzimním *Dýchánku* promluvil Jan Pišna (ÚČL AV ČR) o vlivu Ondřeje Ungnada ze Suneku na českou knižní kulturu 16. století. Jana Hubková z Muzea města Ústí nad Labem svým referátem o Michalu Longoliově Kralovickém a jeho překladu *Laboratorium veri christiani* od protestantského duchovního Jana Arndta otevřela problematiku vztahu mezi překladatelem a jeho čtenářem.

V listopadu 2013 se ÚČL aktivně zapojil do 13. ročníku největšího vědeckého festivalu v České republice, *Týdne vědy a techniky*, který pořádá Akademie věd ČR spolu s partnerskými organizacemi. Přednášky se konaly jak v Brně, tak v Praze. V literární kavárně knihkupectví Academia v Brně vystoupil 6. 11. Daniel Soukup s tématem *Literatura s hvězdou – Co je česká židovská literatura?* V zasedací místnosti ÚČL v Praze se 7. a 12. 11. uskutečnily přednášky Petry Čáslavové (*Uprostřed lidství poníženého šustit hedvábím: O naději a vzdoru ve vězeňské literatuře*), Venduly Zajíčkové (*Kouzelné zrcadlo středověké literatury*) a Jiřího Flaišmana (*Jaroslav Seifert: básník-publicista?*).

Účast pracovníků ÚČL na literárním životě

Vedle vědecké tvorby se pracovníci ÚČL věnovali v roce 2013 rovněž činnostem, které mají odborný charakter, avšak nebývají řazeny mezi výsledky vědecké práce a nemají ani povahu popularizace vědy. Jedná se o činnosti, které směřují k reflexi současné literatury, popřípadě jde o uměleckou práci. V ÚČL působí básníci a prozaikové Daniela Hodrová, Petr Hruška, Michal Jareš, Ondřej Hanus a další, literární nebo filmové kritice se soustavně věnují Pavel Janoušek, Jiří Trávníček, Michal Jareš, Alena Fialová, Roman Kanda, Pavel Kořínek, Veronika Košnarová, Vít Schmarc aj.

Pracovníci ÚČL v roce 2012 pravidelně přispívali literárněkritickými články do časopisů *Host* (Jiří Trávníček, Pavel Janoušek, Aleš Merenus), *Tvar* (Roman Kanda, Veronika Košnarová, Iveta Mindeková), *A2* (Pavel Kořínek), *Lógr* (Stefan Segi, Markéta Holanová) – v některých případech dokonce do pravidelných rubrik, jako je *969 slov o próze* Pavla Janouška v časopise *Tvar* nebo *Literární zápisník* časopisu *A2*, na jehož obsahu se pravidelně podílí Pavel Kořínek. Podle databáze ASEP publikovali pracovníci ÚČL v roce 2013 celkem 71 recenzí beletristických a odborných knih.

Na fungování literárních časopisů se pracovníci ÚČL podílejí rovněž činnostmi v jejich redakcích či redakčních radách – v redakci občasníku *Tvar* působil Roman Kanda, v redakci revue *Pandora* pracoval Jiří Koteš, Magdaléna Pokorná byla výkonnou redaktorkou *Českého časopisu historického*. Zdeněk Hrbata působí jako koeditor v *Litteraria Pragensia. Studies in Literature and Culture* a jako člen redakční rady a poradního sboru ve *Světě literatury*, časopise pro novodobé literatury, v současnosti je také členem redakčního okruhu

v bratislavském odborném periodiku *World Literature Studies*. Markéta Holanová a Stefan Segi pracovali v redakci časopisu *Lógr*, předsedou redakční rady *Tvaru* je Pavel Janoušek, obdobně působí Michal Jareš v redakční radě revue *Aluze*, Jiří Trávníček a Petr Hruška v redakční radě časopisu *Host*, Alice Jedličková v redakční radě časopisů *Svět literatury*, *Český jazyk a literatura* a *Mediální studia*, Ondřej Sládek v redakční radě časopisu *Slovo a slovesnost*, Michael Wögerbauer v redakční radě časopisu *Cornova* či Michal Kosák v redakčním kruhu časopisu *Revolver Revue*. K reflexi současné literatury v elektronických médiích přispívá Pavel Janáček, který pro rozhlasovou stanici ČRo 3 – Vltava připravoval každý měsíc literární vydání pořadu *Kritický klub*.

Pracovníci ÚČL se také podíleli na realizaci výstav s literární tematikou. Petr Hruška připravil výstavu *Jan Balabán – Jsem tady*, která byla instalována ve Slezském zemském muzeu v Opavě. Mimořádně úspěšná výstava Pavla Kořínka a Tomáše Prokúpků *Signály z neznáma. Český komiks 1922–2012* se z Brna přestěhovala do pražského Centra současného umění DOX.

Pracovníci ÚČL působili rovněž v komisích pro udílení literárních cen, jako jsou *Státní cena za literaturu* (Alice Jedličková), *Cena Josefa Škvoreckého* (Michal Přibáň), *Cena Vladimíra Macury* (Alice Jedličková), *Hořovice Václava Hraběte* (Jiří Zizler) nebo *Literární cena Vladimíra Vokolky* (Michal Jareš, Jiří Koteš). Jiří Flaišman byl předsedou Společnosti F. X. Šaldy, která mj. uděluje *Cenu F. X. Šaldy* za mimořádné počiny v oblasti literární a výtvarné kritiky a literární historie.

Se záměrem podpořit veřejnou diskusi o současné literatuře se 26. 11. 2013 v přednáškové síni ÚČL uskutečnila veřejná diskuse *Česká literatura 2013: první bilance*. Své teze o literárních událostech uplynulého roku představili literární kritici Josef Chuchma a Jakub Chrobák, jimž otázky následně kladl moderátor debaty Pavel Janáček, kritikové působící v ÚČL Alena Fialová, Michal Jareš, Roman Kanda a přítomné publikum složené – vedle akademických pracovníků – z básníků, redaktorů, studentů, pedagogů a čtenářů. Celý průběh debaty natáčel *Český rozhlas*. Zkrácený záznam byl odvysílán na stanici ČRo 3 – Vltava ve speciálním vydání pořadu *Kritický klub* 16. 12. 2013. Přepis debaty vyšel tiskem v časopise *Host* (1/2014) pod názvem *Rok klasiků a neskutečných událostí. Česká literatura 2013: první bilance*.

Obr. 14 Veřejná diskuse *Česká literatura 2013: první bilance*, na obrázku zleva Roman Kanda, Alena Fialová, Jakub Chrobák a Josef Chuchma. Zdroj: foto Ondřej Lipár

Služby ÚČL pro veřejnost

Základní výzkum nepovažuje ÚČL za svůj jediný úkol ve vztahu k veřejnosti. Tím dalším je vytváření informační infrastruktury pro obor literárněvědné bohemistiky a v neposlední řadě i šíření kvalitních informací o osobnostech, institucích, dílech a ostatních fenoménech národní literatury. Tyto služby poskytuje Ústav jednak prostřednictvím knihovny a dalších oddělení svého Střediska literárněvědných informací, jednak prostřednictvím internetových aplikací a databází, které vedle Střediska vznikají i v jiných odděleních Ústavu – především v Oddělení edičním a textologickém a v Oddělení lexikografickém.

Služby studovny ÚČL	2013
Přírůstek počtu uživatelů (včetně návštěv bez průkazu)	66
z toho uživatelů s novými čtenářskými průkazy	40
Počet uživatelů s novými a s prodlouženými průkazy	82
Celkový počet návštěv interních uživatelů	1 932
Celkový počet návštěv externích uživatelů	1 378
Celkový počet návštěv všech uživatelů	3 310
Celkový počet prezenčních výpůjček	8 960
Celkový počet absenčních výpůjček (týká se jen pracovníků ÚČL)	2 587
z toho dlouhodobých	2 133
krátkodobých	454
Počet zhotovených xero kopií	5 407

Zdroj: ÚČL

Knihovna ÚČL patří jak co do počtu svazků (více než 147 tis.), tak i co se týče počtu výpůjček ke čtyřem největším v AV ČR. V roce 2013 vystavila legitimaci 40 novým čtenářům (celkem evidováno přes 3 000 legitimací) a zaznamenala 1 378 návštěv z řad externích uživatelů, tj. mimo vlastní pracovníky Ústavu. Poskytla 8 960 prezenčních výpůjček a 2 587 výpůjček absenčním pracovníkům Ústavu. Vzrostl také počet svazků začleněných do fondu knihovny. Tyto fondy tvoří unikátní sbírka české beletrie, literární teorie a historie, českých literárních a kulturních periodik i knižních a časopiseckých fondů knihovny Umělecké besedy a knihovny Oddělení západních literatur. Všechny dokumenty jsou přístupné na počkání. Knihovna také spravuje soubor mikrofilmů a fotokopii staročeských rukopisů a tisků z českých

i zahraničních fondů (více než 163 tisíc polí mikrofilmů a více než 155 tisíc fotokopii), pravidelně realizuje meziknihovní výpůjční službu a nabízí odborné veřejnosti možnost studia po 40 hodin týdně.

Internetové zdroje informací nabízí ÚČL odborné veřejnosti, studentům a dalším zájemcům ve třech oblastech: 1. slovníky, 2. digitální archivy a fulltextové databáze literárních textů, 3. bibliografické a další specializované databáze. Ústavní web slouží jako rozcestník ke všem internetovým zdrojům provozovaným ÚČL. Počet těchto zdrojů postupně narůstá. Ke dni 31. 5. 2013 byl spuštěn *Digitální archiv populární literatury* (<http://dapl.ucl.cas.cz>). Archiv zpřístupňuje fotokopie jednotlivých exemplářů nebo dílčí soubory masových tisků z období do roku 1945. Speciálně se zaměřuje na sešitkové

Celkový počet návštěv hlavních serverů a databází ÚČL za rok 2013			
Slovník české literatury pro roce 1945			352 734
Digitální archiv literárních a kulturních časopisů			336 542
Web ÚČL			306 813
	z toho <i>Edice E</i>	114 057	
Bibliografické databáze Česká literární věda			29 911
Česká elektronická knihovna			28 528
Katalog knihovny ÚČL AV ČR			10 143
Digitální archiv populární literatury (od 5/2013)			8 875
Retrospektivní bibliografie české literatury 1775–1945			7 293
Biografická databáze České literární osobnosti			5 149
Celkem			1 085 988
Celkem (jen s <i>Edicí E</i>)			893 232

Zdroj: ÚČL (AWstat)

série detektivních, dobrodružných a sentimentálních povídek z 1. poloviny 20. století. Z nich jsou v Digitálním archivu reprezentativně zastoupeny edice povídek o americkém detektivu Leónu Cliftonovi, které při svém prvním vydání v letech 1906–1910 představovaly první původní české detektivní prózy vůbec. Deset hlavních internetových služeb ÚČL zaznamenalo v roce 2013 v celkovém součtu poprvé přes 1 milion návštěv.

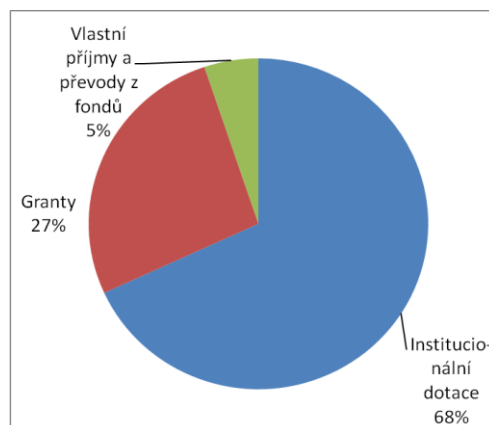
Hospodaření ÚČL v roce 2013

Rozpočet

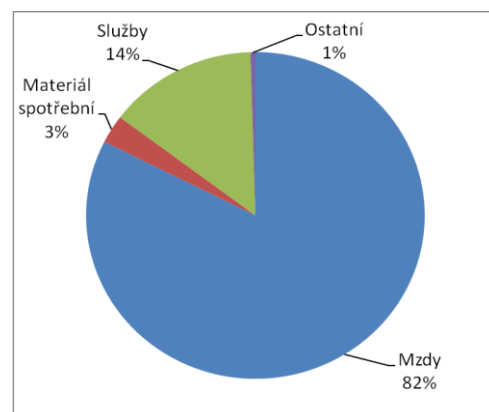
V roce 2013 provozoval ÚČL svou činnost s rozpočtem 48 306 tis. Kč, a to s vyrovnaným výsledkem hospodaření. Prostředky z fondu účelově určených prostředků byly využity ve výši 1 119 Kč. Struktura financování byla tvořena institucionální dotací ve výši 34 233 tis. Kč, z toho 1 031 Kč představovala dotace na podporu činnosti pracoviště a 30 211 tis. Kč dotace na podporu výzkumné organizace. Dále od AV ČR obdržel ÚČL 1 300 tis. Kč na financování Fellowship J. E. Purkyně a postdoktorských stipendií, dotaci 1 564 tis. Kč na reprodukci majetku, 238 tis. Kč na úhradu nákladů spojených s tzv. bohemistickými stipendii, 79 tis. Kč a 294 tis. Kč z rezervy akademie na vydávání vědecké literatury a renovaci prostor ve 4. poschodí objektu Na Florenci 1420/3. Výše uvedená dotace na podporu výzkumné organizace byla v průběhu roku snížena o částku 131 tis. Kč, která představuje poplatek Ústavu za správu počítačových sítí. Grantové prostředky činily celkem 13 428 tis. Kč (včetně režie), 308 tis. Kč bylo čerpáno z fondů účelově určených prostředků grantových projektů. Výzkumných grantů měl ÚČL v roce 2013 celkem 13 (12 grantů GA ČR, 1 grant MK ČR). Drobnější granty dalších poskytovatelů v celkové výši 330 tis. Kč souvisely zejména s přípravou a vydáváním publikací nebo s pořádáním akcí. Z vlastní činnosti Ústav získal 1 469 tis. Kč. Z hlediska struktury nákladů představovaly hlavní položku náklady mzdové. Ty činily (včetně odvodů a ostatních sociálních nákladů) 39 831 tis. Kč. Náklady na provoz potom činily 8 475 tis. Kč. Na cestovné (včetně zahraničních stáží) v roce 2013 vynaložil ÚČL 801 tis. Kč. Podrobnější struktura příjmů a výdajů je v přílohách této zprávy uvedena v tabulkách Výsledek hospodaření ÚČL za rok 2013.

Majetek

K 31. 12. 2013 činil majetek ÚČL 117 778 tis. Kč, a to v této struktuře: budova Na Florenci 1420/3 88 226 tis. Kč, pozemek 2 190 tis. Kč, hmotný investiční majetek ve výši 16 676 Kč, drobný hmotný investiční majetek 8 377 tis. Kč, software 1 773 tis. Kč a další drobný nehmotný majetek ve výši 536 tis. Kč.

Obr. 15 Struktura výnosů ÚČL v roce 2013, zdroj: ÚČL

Obr. 16 Struktura nákladů ÚČL v roce 2013, zdroj: ÚČL

Přehled majetku ÚČL (v tis. Kč)		Zdanitelné výnosy ÚČL (v tis. Kč)	
Budova	88 226	Prodej publikací včetně České literatury	435
HIM	16 676	Tržby z prodeje služeb	407
DHIM	8 377	Tržby z pronájmu	471
Software	1 773	Úroky	156
DDNM	536	Celkem	1 469
Pozemek	2 190	Zdroj: ÚČL	
Celkem	117 778		
Zdroj: ÚČL			

Nevyužité prostory v budově, kterou má ÚČL ve svém vlastnictví, byly v roce 2013 pronajímány jiným subjektům. Nájemci jsou především výzkumné a kulturní organizace, tedy Středisko společných činností AV ČR, v. v. i., (knihkupectví Academia), Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Filosofický ústav AV ČR, v. v. i., (Kabinet pro klasická studia), občanské sdružení Klub přátel Tvaru (stejnojmenný literární časopis). Mezi komerční subjekty se řadili tito nájemci: Space2let, spol. s r.o., (kavárna), Vesmír, spol. s r. o., (stejnojmenný vědecký časopis). Nájemné se promítlo do příjmů Ústavu částkou 491 tis. Kč. Další výnosy měl ÚČL z prodeje publikací (435 tis. Kč), z prodeje služeb (407 tis. Kč) a z úroků (156 tis. Kč). Dohromady činily zdanitelné výnosy za rok 2013 1 313 tis. Kč, s úroky celkem 1 469 tis. Kč. Ústav zůstal i pro rok 2014 plátcem DPH.

Fond reprodukce investičního majetku (FRIM) poklesl v roce 2013 o 90 tis. Kč, tj. z 9 136 tis. Kč na 9 046 tis. Kč. Vynaloženými prostředky se ÚČL podílel na spolufinancování investic získaných z konkurzu na přístrojové vybavení a výpočetní techniku AV ČR.

Zdroje a rozdělení mzdových nákladů ÚČL (v tis. Kč) včetně pojištění a soc. fondu				
Zdroj	Mzdy	Pojištění	OON	Celkem
Institucionální dotace	21 213	8 179	541	29 933
GA ČR	4 529	1 651	427	6 607
MŠMT a MK ČR	2 158	789	343	3 290
Celkem	27 900	10 619	1 311	39 830
Zdroj: ÚČL				

IV. Hodnocení další a jiné činnosti

ÚČL nevyvíjí žádnou další ani jinou činnost.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva o tom, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

ÚČL nebyla v roce 2013 uložena opatření k odstranění nedostatků v hospodaření.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

Všechny podstatné informace o skutečnostech významných z hlediska hospodářského postavení instituce a dalšího vývoje tohoto postavení jsou obsaženy v předchozích částech výroční zprávy. Upozorňujeme na usnesení Dozorčí rady ÚČL z 1. 11. 2013, podle něhož se ÚČL „navzdory svým aktivním a koncepčním opatřením (vnitřní úsporná opatření, grantová aktivita atd.) neustále potýká s podfinancovaností, jež je důsledkem prováděné vědní politiky státu“.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

Všechny podstatné informace umožňující predikovat další vývoj činnosti pracoviště jsou obsaženy v předchozích částech výroční zprávy.

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí*)

Na pracovišti probíhá třídění odpadu a recyklace elektronických zařízení včetně baterií a akumulátorů.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím*)

ÚČL zveřejnil 1. 3. 2014 výroční zprávu o své činnosti v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. s následujícím obsahem:

Za rok 2013 neevidujeme žádné podané žádosti o informace ani vydaná rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

Za rok 2013 neevidujeme žádná podaná odvolání proti rozhodnutí.

Za rok 2013 neevidujeme žádný opis podstatných částí rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení.

Za rok 2013 neevidujeme žádné poskytnuté výhradní licence.

Za rok 2013 neevidujeme žádné stížnosti podané podle § 16a.

Za rok 2013 neevidujeme žádné další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona.

Výsledek hospodaření ÚČL za rok 2013 – náklady

	Institucionální rozpočet – plán k 7. 2. 2013	Institucionální rozpočet – plán k 30. 9. 2013	Grantové rozpočty – plán k 7. 2. 2013	Grantové rozpočty – plán k 30. 11. 2013	Granty skutečnost 2013	Celkem skutečnost 2013
Náklady celkem	36 686	37 586	12 156	12 506	12 244	48 306
Investiční náklady						
Neinvestiční náklady	36 686	37 586	12 156	12 506	12 244	48 306
Věcné:	6 692	7 319	2 699	2 889	2 346	8 475
hmotný mat. (bez bližšího dělení)	1 200	1 200	652	652	208	1 360
nehmotný mat. (software, licence)			0			
Služby:	5 303	5 930	2 047	2 237	2 138	6 884
opravy, údržby nemovitostí	600	894				777
opravy, údržby movitostí	100	100				121
energie	400	400				458
voda, teplo, teplá voda, kotelna	550	550				534
správa budovy	204	204				204
přeúčtované služby UBO-Brno	220	220				220
audit, inzerce, správa Fis, režijní služby ostatní	1 600	1 898	417	477	163	1 163
Ostatní služby	789	789	1 217	1 217	1 217	2 034
z toho: nájemné	119	119				119
výkony spojů	270	270				268
VT služby	50	50				14
strážní služba	350	350				417
grantová režie		0	1 217	1 217	1 217	1 217
Podpůrné programy	460	460	0	110	337	495
z toho: konverze db ALEPH	300	300				13
podpora ústavních úkolů	40	40				19
vydávání publikací	120	120	0	110	337	463
Cestovné	340	375	413	433	421	801
z toho: cestovné běžné	240	275	413	433	421	653
mobilita – cestovné	100	100				148
Náklady na reprezentaci	40	40				77
Osobní náklady:	29 994	30 267	9 457	9 617	9 898	39 831
Mzdové náklady	21 298	21 482	6 662	6 662	6 688	27 900
z toho: mzdy	20 298	20 482	6 302	6 302	6 143	26 518
odměny (bez bližšího dělení)	1 000	1 000	360	360	545	1 382
OON vč. podpůrných programů	780	803	365	525	770	1 311
z toho : OON	550	573	365	525	770	1 250
vydávání publikací – OON	80	80				0
podpora ústavních úkolů – OON	80	80				5
konverze db ALEPH	50	50				50
mobilita – OON	20	20				6
odvody pojistné (ZP, SP) + soc. fond	7 916	7 982	2 430	2 430	2 440	10 619
Ostatní	189	189	0	0	0	231
daně, poplatky	45	45				35
kurzové ztráty, pokuty, odvody ZTP						48
pojištění úrazové, DNP, pojištění majetku	144	144				147
Celkem neinvestiční	36 686	37 586	12 156	12 506	12 244	48 306

Výsledek hospodaření ÚČL za rok 2013 – výnosy

Výnosy celkem	36 686	37 586	12 156	12 536	12 519	50 250
Investiční						
Neinvestiční	36 686	37 586	12 156	12 536	12 519	50 250
<i>Přímo přidělená dotace AV</i>	<i>32 283</i>	<i>33 183</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>34 233</i>
z toho: podpora činnosti pracoviště – upravený limit		1 031				1 031
podpora VO po zhodnocení výsledků	30 342	30 211				30 211
reprodukce majetku	1 564	1 564				1 564
běžná údržba, nájemné	377	377				377
granty, projekty z AV, FJEP	1 050	1 050				1 050
<i>Granty, projekty mimo AV</i>	<i>1 217</i>	<i>1 217</i>	<i>11 858</i>	<i>12 238</i>	<i>12 211</i>	<i>13 428</i>
z toho: GAČR	1 060	1 060	8 591	8 591	8 614	9 674
MŠMT			0			0
MK, Visegrad	157	157	3 267	3 647	3 597	3 754
Tržby z prodeje, služeb apod.	600	600				842
Nájmy	550	550				471
Úroky	175	175				156
Ostatní: převody z vlastních fondů	811	811	298	298	308	1 119

Výsledek hospodaření ÚČL za rok 2013 – doplňující tabulky

Stav fondů	K 31. 12. 2012		Převod výsledku 2013	Celkem k 31. 12. 2013
FUUP – institucionální	1 959		1 669	3 278
FUUP – granty	298		275	275
Rezervní fond	461			0
Sociální fond	283			183
Investiční fond	9 136			9 046
Celkem	12 137		1 944	12 782

Stavy pracovníků (institucionální i grantové)	K 31. 12. 2012	K 31. 12. 2013
Fyzický počet ke dni	90,30	95,00
Průměrný počet fyzických osob	89,40	93,40
Průměrný počet přepočtených úvazků	79,60	81,84

Podpůrné programy 2013	Mzdy, DPP	
Konverze db ALEPH	50	
Vydávání publikací – Ediční komise / Gellner a Hlaváček	50	
Podpora ústavních úkolů	80	
Mobilita	20	
CELKEM	200	

Výsledek 2013	
Institucionální část rozpočtu	
(E50–E48)	1 669
Grantová část rozpočtu	
(I50–I48)	275
Celkem	1 944
Převádí se do FUUP	

Základní údaje o hospodaření ÚČL v roce 2013		
	Tis. Kč	%
Náklady	48 306	
z toho: materiál včetně DHM	1 360	2,82 %
z toho: služby	6 884	14,25 %
z toho: osobní	39 831	82,46 %
z toho: ostatní	231	0,48 %
Výnosy	50 250	
z toho: dotace od AV ČR	34 233	68,13 %
z toho: granty	13 428	26,72 %
z toho: tržby	842	1,68 %
z toho: nájmy	471	0,94 %
z toho: úroky	156	0,31 %
z toho: převody z fondů	1 119	2,23 %
Výsledek 2013 (B100–B95)	1 944	

Příloha výroční zprávy: účetní závěrka, příloha k účetní závěrce a zpráva o jejím auditu

zpráva auditora o ověření účetní závěrky

za rok 2013

Příjemce zprávy: statutární orgán Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.
ředitel Ing. Pavel J a n á ě k, Ph.D.

Název instituce: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.
zapsána: v rejstříku veřejných výzkumných institucí, vedeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

Sídlo: Na Florenci 1420/3, Praha 1, 110 00

Právní forma: veřejná výzkumná instituce

IČ instituce: 683 78 068

DIČ instituce: CZ68378068

Období, za které bylo ověření provedeno: účetní rok 2013

Předmět a účel ověření: roční účetní závěrka za rok 2013 ve smyslu ustanovení zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a v souladu s Mezinárodními předpisy v oblasti řízení kvality, auditu, prověrek, ostatních ověřovacích zakázek a souvisejících služeb

Auditorská licence č. 196

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2013, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2013 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naši odpovědností je vyjádřit na základě našeho auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické požadavky a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů k získání důkazních informací o částkách a údajích zveřejněných v účetní závěrce. Výběr postupů závisí na úsudku auditora, zahrnujícím i vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti údajů uvedených v účetní závěrce způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Jsme přesvědčeni, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. k 31. 12. 2013 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2013 v souladu s českými účetními předpisy.

Ing. Pavla Císařová, CSc.
číslo auditorského oprávnění 1498

V Praze 19. března 2014

DILIGENS s.r.o.
Severozápadní III. 367/32,
141 00 Praha 4 – Spořilov
číslo auditorského oprávnění 196

Auditorská licence č. 196

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření ÚČL AV ČR, v. v. i., za rok 2013

12.03.2014 10:58:56

Strana: 1 z 2

IČO
68378068

ROZVAHA VVI (od 2007) k 31.12.2013 (v tis. Kč na dvě desetinná místa)

--

Název organizace: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.

Název ukazatele	Č.ř.	Stav k 01.01.13	Stav k 31.12.13
A.Dlouhodobý majetek celkem	001	68 170.61	65 571.66
I.Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	002	1 886.85	1 976.85
2.Softwar	004	1 683.21	1 773.21
4.Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	006	203.64	203.64
II.Dlouhodobý hmotný majetek celkem	010	113 417.89	112 126.99
1.Pozemky	011	2 189.60	2 189.60
3.Stavby	013	88 226.15	88 226.15
4.Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	014	17 277.37	16 676.04
7.Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	5 724.78	5 035.20
IV.Oprávk k dlouhodobému majetku celkem	029	-47 134.12	-48 532.18
2.Oprávk k softwaru	031	-987.81	-1 213.41
4.Oprávk k DDNM	033	-203.64	-203.64
6.Oprávk ke stavbám	035	-26 537.26	-28 301.78
7.Oprávk k sam. movitým věcem a souborům movitých	036	-13 680.64	-13 778.14
10.Oprávk k DDHM	039	-5 724.78	-5 035.20
B.Krátkodobý majetek celkem	041	16 471.36	17 220.93
I.Zásoby celkem	042	82.13	56.36
7.Zboží na skladě a prodejnách	049	82.13	56.36
II.Pohledávky celkem	052	700.55	276.40
1.Odběratelé	053	615.03	243.77
4.Poskytnuté provozní zálohy	056	77.46	23.86
6.Pohledávky za zaměstnanci	058	8.06	8.77
III.Krátkodobý finanční majetek celkem	072	15 673.70	16 873.06
1.Pokladna	073	16.00	71.42
2.Ceniny	074	64.72	56.64
3.Účty v bankách	075	15 592.99	16 745.00
IV.Jiná aktiva celkem	081	14.98	15.10
1.Náklady pří?tích období	082	14.98	15.10
AKTIVA CELKEM	085	84 641.97	82 792.58
A.Vlastní zdroje celkem	086	80 593.11	78 596.49
I.Jmění celkem	087	80 593.11	78 596.49
1.Vlastní jmění	088	68 170.61	65 571.66
2.Fondy	089	12 422.50	13 024.83
- Sociální fond	090	282.64	183.04
- Rezervní fond	091	461.32	0.00
- Fond účelově určených prostředků	092	2 542.29	3 795.54
- Fond reprodukce majetku	093	9 136.25	9 046.25
B.Cizí zdroje celkem	099	4 048.86	4 196.10
III.Krátkodobé závazky celkem	110	4 048.74	4 138.63
1.Dodavatelé	111	437.60	498.03
3.Přijaté zálohy	113	0.00	90.00
4.Ostatní závazky	114	9.28	0.00
5.Zaměstnanci	115	2 080.53	2 031.26
7.Závazky k institucím SZ a VZP	117	1 075.19	1 117.28
9.Ostatní přímé daně	119	309.47	332.79
10.Daň z přidané hodnoty	120	111.59	36.47
11.Ostatní daně a poplatky	121	0.00	3.40
17.Jiné závazky	127	21.08	20.93
22.Dohadné účty pasívní	132	4.00	8.48

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření ÚČL AV ČR, v. v. i., za rok 2013

12.03.2014 10:58:56

Strana: 2 z 2

IČO
68378068

ROZVAHA VVI (od 2007)
k 31.12.2013
 (v tis. Kč na dvě desetinná místa)

Název organizace: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.

Název ukazatele	Č.ř.	Stav k 01.01.13	Stav k 31.12.13
IV. Jiná pasiva celkem	134	0.13	57.47
1. Výdaje přířtích období	135	0.13	9.73
2. Výnosy přířtích období	136	0.00	47.74
PASIVA CELKEM	138	84 641.97	82 792.58
99 Kontrolní číslo		689 558.26	675 365.50

Odesláno dne <i>11.3.14</i>	Razítko: 	Podpis odpovědné osoby: 	Podpis osoby odpovědné za zaúčtování:
		Telefon	

12.03.2014 10:59:37

Strana: 1 z 3

Výsledovka - VVI

IČO
68378068

Od 01.01.13 do 31.12.13

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

Název organizace: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.

Název ukazatele	číslo řádku	Činnost		
		Hlavní	Další	Jiná
A.I. Spotřebované nákupy celkem	001	2 323.01	0.00	0.00
A.I.1. Spotřeba materiálu	002	1 332.26	0.00	0.00
A.I.2. Spotřeba energie	003	457.59	0.00	0.00
A.I.3. Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	004	533.17	0.00	0.00
A.I.4. Prodané zboží	005	0.00	0.00	0.00
A.II. Služby celkem	006	5 928.71	0.00	0.00
A.II.5. Opravy a udržování	007	899.28	0.00	0.00
A.II.6. Cestovné	008	801.56	0.00	0.00
A.II.7. Náklady na reprezentaci	009	76.58	0.00	0.00
A.II.8. Ostatní služby	010	4 151.29	0.00	0.00
A.III. Osobní náklady celkem	011	39 829.89	0.00	0.00
A.III.9 Mzdové náklady	012	29 259.57	0.00	0.00
A.III.10. Zákonné sociální pojištění	013	9 614.26	0.00	0.00
A.III.11. Ostatní sociální pojištění	014	0.00	0.00	0.00
A.III.12. Zákonné sociální náklady	015	956.06	0.00	0.00
A.III.13. Ostatní sociální náklady	016	0.00	0.00	0.00
A.IV. Daně a poplatky celkem	017	36.35	0.00	0.00
A.IV.14. Daň silniční	018	0.10	0.00	0.00
A.IV.15. Daň z nemovitostí	019	0.41	0.00	0.00
A.IV.16. Ostatní daně a poplatky	020	35.85	0.00	0.00
A.V. Ostatní náklady celkem	021	2 107.21	0.00	0.00
A.V.17. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	022	0.00	0.00	0.00
A.V.18. Ostatní pokuty a penále	023	48.48	0.00	0.00
A.V.19. Odpis nedobytné pohledávky	024	0.00	0.00	0.00
A.V.20. Úroky	025	0.00	0.00	0.00
A.V.21. Kursové ztráty	026	0.00	0.00	0.00
A.V.22. Dary	027	0.00	0.00	0.00
A.V.23. Manka a škody	028	0.00	0.00	0.00
A.V.24. Jiné ostatní náklady	029	2 058.73	0.00	0.00
A.VI. Odpisy, prod. majetek, tvorba rezerv a opr. pol. celk	030	2 792.89	0.00	0.00
A.VI.25. Odpisy DNM a DHM	031	2 792.89	0.00	0.00
A.VI.26. Zůstatková cena prodaného DNM a DHM	032	0.00	0.00	0.00
A.VI.27. Prodanné cenné papíry a podíly	033	0.00	0.00	0.00
A.VI.28. Prodaný materiál	034	0.00	0.00	0.00
A.VI.29. Tvorba rezerv	035	0.00	0.00	0.00
A.VI.30. Tvorba opravných položek	036	0.00	0.00	0.00
A.VII. Poskytnuté příspěvky celkem	037	0.00	0.00	0.00
A.VII.31. Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi org. složk	038	0.00	0.00	0.00
A.VII.32. Poskytnuté členské příspěvky	039	0.00	0.00	0.00
A.VIII. Daň z příjmů celkem	040	0.00	0.00	0.00
A.VIII.33. Dodatečné odvody daně z příjmu	041	0.00	0.00	0.00
A. Náklady celkem	042	53 018.07	0.00	0.00
B.I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	043	810.88	0.00	0.00
B.I.1. Tržby za vlastní výroby	044	163.79	0.00	0.00
B.I.2. Tržby z prodeje služeb	045	636.69	0.00	0.00
B.I.3. Tržby za prodané zboží	046	10.40	0.00	0.00

12.03.2014 10:59:37

Strana: 2 z 3

Výsledovka - VVI

ICO
68378068

Od 01.01.13 do 31.12.13

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

Název organizace: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.

Název ukazatele	číslo řádku	Činnost		
		Hlavní	Další	Jiná
B.II. Změna stavu vnitroorganizačních zásob celkem	047	0.00	0.00	0.00
B.II.4. Změna stavu zásob nedokončené výroby	048	0.00	0.00	0.00
B.II.5. Změna stavu zásob polotovarů	049	0.00	0.00	0.00
B.II.6. Změna stavu zásob výrobků	050	0.00	0.00	0.00
B.II.7. Změna stavu zvířat	051	0.00	0.00	0.00
B.III. Aktivace celkem	052	0.00	0.00	0.00
B.III.8. Aktivace materiálu a zboží	053	0.00	0.00	0.00
B.III.9. Aktivace vnitroorganizačních služeb	054	0.00	0.00	0.00
B.III.10. Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	055	0.00	0.00	0.00
B.III.11. Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	056	0.00	0.00	0.00
B.IV. Ostatní výnosy celkem	057	4 551.25	0.00	0.00
B.IV.12. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	058	0.00	0.00	0.00
B.IV.13. Ostatní pokuty a penále	059	0.00	0.00	0.00
B.IV.14. Platby za odepsané pohledávky	060	0.00	0.00	0.00
B.IV.15. Úroky	061	156.21	0.00	0.00
B.IV.16. Kurzové zisky	062	0.00	0.00	0.00
B.IV.17. Zúčtování fondů	063	1 125.72	0.00	0.00
B.IV.18. Jiné ostatní výnosy	064	3 269.31	0.00	0.00
B.V. Tržby z prodeje maj., zúčt. rez.a opr. pol. celkem	065	0.00	0.00	0.00
B.V.19. Tržby z prodeje dlouh. nehm. a hmot. majetku	066	0.00	0.00	0.00
B.V.20. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	067	0.00	0.00	0.00
B.V.21. Tržby z prodeje materiálu	068	0.00	0.00	0.00
B.V.22. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	069	0.00	0.00	0.00
B.V.23. Zúčtování rezerv	070	0.00	0.00	0.00
B.V.24. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	071	0.00	0.00	0.00
B.V.25. Zúčtování opravných položek	072	0.00	0.00	0.00
B.VI. Přijaté příspěvky celkem	073	0.00	0.00	0.00
B.VI.26. Přijaté příspěvky zúčtované mezi organ. složkami	074	0.00	0.00	0.00
B.VI.27. Přijaté příspěvky (dary)	075	0.00	0.00	0.00
B.VI.28. Přijaté členské příspěvky	076	0.00	0.00	0.00
B.VII. Provozní dotace celkem	077	47 655.94	0.00	0.00
B.VII.29. Provozní dotace	078	47 655.94	0.00	0.00
B. Výnosy celkem	079	53 018.07	0.00	0.00
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	080	0.00	0.00	0.00
C.34. Daň z příjmů	081	0.00	0.00	0.00
D.*** Výsledek hospodaření po zdanění	082	0.00	0.00	0.00
99 Kontrolní číslo		318 108.41	0.00	0.00

12.03.2014 10:59:37

Strana: 3 z 3

Výsledovka - VVI

Od 01.01.13 do 31.12.13

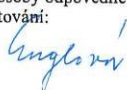
(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

IČO
68378068

Název organizace: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i.

Doplňující údaje

Název ukazatele	číslo řádku	Stav k 01.01.13	Stav k 31.12.13	Celkem
-----------------	-------------	-----------------	-----------------	--------

Odesláno dne <i>11.3.2014</i>	Razítko: 	Podpis odpovědné osoby: 	Podpis osoby odpovědné za zaúčtování: Telefon
----------------------------------	---	--	---

Příloha k účetní závěrce 2013

A. Popis účetní jednotky

Účetní jednotka: Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

Sídlo: Na Florenci 1420/3, Praha 1, 110 00

IČ: 68378068

DIČ: CZ68378068

Právní forma: veřejná výzkumná instituce (v. v. i.)

Rozvahový den: 31. 12. 2013

Sestavil účetní závěrku: Zmrzlík Jiří

Datum sestavení: 12. 3. 2013

Účel vzniku:

Účelem zřízení Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., je uskutečňování vědeckého výzkumu v oblasti teorie a dějin české literatury.

Předmět činnosti:

Předmětem činnosti je vědecký výzkum v oblasti teorie dějin české literatury. V souvislosti se základním zaměřením své činnosti představuje pracoviště současně informační a konzultační středisko v oblasti literárněvědných informací. Ústav přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a využívá výsledků vědeckého výzkumu, získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává odborné časopisy a publikace, poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje postgraduální studium, napomáhá vysokým školám v jejich pedagogické činnosti, vychovává vědecké pracovníky, rozvíjí mezinárodní spolupráci v rámci předmětu činnosti Ústavu a realizuje své úkoly v součinnosti s ostatními vědeckými a odbornými institucemi.

B. Zřizovatel a vznik

Zřizovatelem Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., je Akademie věd ČR. Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., vznikl ke dni 1. 1. 2007 na základě zákona č. 351/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích.

C. Účetní informace

- **Účetní období:** 1. 1. 2013 – 31. 12. 2013

- **Použité účetní metody a zásady účetnictví**

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., v roce 2013 zpracoval účetní závěrku v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších dodatků a v souladu s vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví v platném znění.

Účetnictví respektuje obecné účetní zásady, především zásadu o oceňování majetku historickými cenami, zásadu účtování ve věcné a časové souvislosti, zásadu opatrnosti a předpoklad o schopnosti účetní jednotky pokračovat ve svých aktivitách. Údaje v této účetní závěrce jsou vyjádřeny v tisících korunách českých (Kč).

- **Způsoby zpracování účetních záznamů**

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., využívá pro zpracování finančního účetnictví informačně ekonomický systém iFis společností BBM a pro zpracování mzdového účetnictví mzdový systém společnosti Elanor.

• **Způsoby a místa uschovy účetních záznamů**

Účetní záznamy jsou zálohovány v elektronické verzi na základě servisní smlouvy uzavřené se Střediskem společných činností AV ČR, v. v. i. Současně Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., uschovává účetní záznamy v tištěné podobě, které archivuje v souladu se zákonem o účetnictví.

• **Způsoby oceňování a odpisování, pokud je jejich znalost významná pro posouzení finanční, majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, a odchylky od účetních metod podle § 7 odst. 5 zákona s uvedením vlivu na majetek a závazky, na finanční situaci a výsledek hospodaření účetní jednotky**

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., odpisuje metodou lineárních rovnoměrných účetních odpisů. Výše odpisu je stanovena vnitřní směrnici. Nakoupený dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je oceněn pořizovací cenou sníženou o oprávk. Majetek se začíná odepisovat následující měsíc po zavedení do účetnictví.

• **Způsob tvorby a výše opravných položek a rezerv za uzavírané účetní období**

V roce 2013 Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., netvořil opravné položky ani rezervy.

D. Významné události, které se staly mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky podle § 19 odst. 5 zákona

E. Způsoby oceňování použité pro položky aktiv a závazků

K 31. 12. 2013 nebyl proveden přepočtení aktiv a závazků v cizí měně v kursu k rozvahovému dni vyhlášeném ČNB – 27,425. K 31. 12. 2013 byla evidována pohledávka v celkové výši x EUR. Kursový rozdíl aktivní činil k rozvahovému dni 0 Kč.

F. Název jiných účetních jednotek, v nichž účetní jednotka sama nebo prostřednictvím třetí osoby (jednající jejím jménem a na její účet) drží podíl, tento podíl může být i v podobě držených akcií, s uvedením výše tohoto podílu, u akcií s uvedením počtu, jmenovité hodnoty a druhu těchto akcií, jakož i výše základního kapitálu, vlastního jmění, fondů a zisku nebo ztráty této jiné účetní jednotky za minulé období

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., nedeždrží žádný podíl v jakékoliv podobě.

G. Přehled splatných závazků

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., neeviduje k 31. 12. 2013 žádné splatné závazky ČSSZ na pojistné na sociální zabezpečení a příspěvky na státní politiku zaměstnanosti, zdravotním pojišťovnám na veřejné zdravotní pojištění ani nemá žádné evidované daňové nedoplatky u příslušných finančních orgánů.

H. Počet a jmenovitá hodnota akcií či podílů, nebo, nemají-li jmenovitou hodnotu, informace o jejich ocenění

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., v roce 2013 neeviduje žádné akcie či podíly.

I. Cenné papíry a dluhopisy

• **Majetkové cenné papíry**

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., nehospodář s žádnými majetkovými cennými papíry.

• **Vyměnitelné a prioritní dluhopisy**

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., nehospodář s žádnými vyměnitelnými ani prioritními dluhopisy.

J. Částky dlužné, které vznikly v daném účetním období a zbytková doba jejich splatnosti k rozvahovému dni přesahuje 5 let

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., neeviduje žádné dlužné částky, které vznikly v daném účetním období a zbytková doba jejich splatnosti k rozvahovému dni přesahuje 5 let. Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., eviduje pohledávky po 180 dnech splatnosti ve výši 0 tis. Kč. Po splatnosti neeviduje Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., žádné závazky.

K. Celková výše finančních nebo jiných závazků, které nejsou obsaženy v rozvaze (bilanci)

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., nemá žádné finanční nebo jiné závazky neobsažené v rozvaze v roce 2013.

L. Výsledek hospodaření v členění podle hlavní a hospodářské činnosti a pro účely daně z příjmů

V roce 2013 Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., provozoval hlavní činnost a účetní výsledek hospodaření z této činnosti v roce 2013 činí ...0 tis. Kč.

M. Počet pracovníků

• Průměrný evidenční přepočtený počet pracovníků v členění podle kategorií

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., v roce 2013 eviduje 81,84 průměrných přepočtených pracovníků.

Rozbor dle kategorií pracovníků:

Kategorie	Vědecký pracovník	Odborný prac. VaV – VS	Odborný prac. – VS	Odborný prac. – SŠ	THP pracovník	Dělnické profese
Průměrný přepočtený počet pracovníků	40,97	16,81	9,58	5,1	7,63	1,75

• Osobní náklady za účetní období v členění podle výkazu zisku a ztráty u položek mzdové náklady a ostatní sociální náklady

Osobní náklady	Částka v Kč
Tarifní platy	21 074 791
Osobní příplatek	2 322 145
Příplatek za vedení	602 247
Odměny	1 247 651
Náhrady mezd	2 518 744
OON	1 310 996
Odchodné, soc. fond, překážky v práci	48 995
Odměny statutárním org.	134 000
Sociální, zdravotní pojištění, soc. fond	10 570 322
Celkem	39 829 042

- **Údaje o počtu a postavení zaměstnanců (pokud jsou zároveň členy statutárních, kontrolních nebo jiných orgánů určených statutem, stanovami nebo zřizovací listinou)**
V Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., byl v roce 2013 na základě zákona č. 341/2005 Sb., o v. v. i., jmenován statutární zástupce, jmenována Dozorčí rada a zvolena Rada Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

- Ředitel je vedoucím vědeckým pracovníkem;
- 6 interních členů Rady Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., je voleno z řad vědeckých pracovníků;
- 1 interní člen Dozorčí rady byl jmenován zřizovatelem z řad vědeckých pracovníků.

N. Ohodnocení členů statutárních a kontrolních orgánů

V roce 2013 byly stanoveny a vyplaceny odměny ve výši 134 000 Kč členům statutárních a kontrolních orgánů.

O. Účast členů (statutárních, kontrolních nebo jiných orgánů účetní jednotky určených statutem, stanovami nebo jinou zřizovací listinou) a jejich rodinných příslušníků v osobách, s nimiž účetní jednotka uzavřela za vykazované účetní období obchodní smlouvy nebo jiné smluvní vztahy

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., neuzavřel v roce 2013 žádnou obchodní smlouvu nebo jiné smluvní vztahy s institucemi v souladu s tímto bodem.

P. Výše záloh a úvěrů, poskytnutých členům orgánů uvedeným v písmenu n), s uvedením úrokové sazby, hlavních podmínek a případně proplacených částek

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., neevduje v roce 2013 žádné zálohy a úvěry poskytnuté členům orgánů uvedeným v písmenu n).

Q. Rozsah, ve kterém byl výpočet zisku nebo ztráty ovlivněn způsobem oceňování finančního majetku v průběhu účetního období nebo bezprostředně předcházejícího účetního období (pokud ocenění má vliv na budoucí daňovou povinnost, je nutné uvést o tom podrobnosti)

V roce 2013 nebyl hospodářský výsledek ovlivněn způsobem oceňování finančního majetku.

R. Způsoby zajištění základu daně z příjmů

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., nespoupracuje s daňovým radcem, který by zajišťoval zpracování daňového přiznání pro rok 2013. Při zjištění daňového základu je postupováno v souladu se zákonem č. 586/1992 Sb., zákon o dani z příjmu v platném znění, a dle § 20 tohoto zákona jsou uplatňovány položky snižující základ daně.

S. Rozdíly mezi daňovou povinností připadající na běžné nebo minulé účetní období a již zaplacenou daní v těchto účetních obdobích

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., nemá v roce 2013 daňovou povinnost. Daň z příjmu PO je rovna 0.

T. Významné položky z rozvahy (bilance) nebo výkazu zisku a ztráty, u kterých je uvedení podstatné pro hodnocení finanční a majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, pokud tyto informace nevyplývají přímo ani nepřímo z rozvahy (bilance) a výkazu zisku a ztráty

Rozbor dotace SÚ 691:

Zdroj	Tis. Kč	Počet projektů / VZ
AV ČR – výzkumný záměr	30 211	1
Převodem z reprodukce majetku	1 564	0
GA AV ČR		
Granty GA ČR	9 674	12
Granty Ostatní resorty	3 754	7
Ostatní mimorozpočtové		
Čerpání FUUP granty	298	
Celkem	45 501	20

V roce 2013 obdržel Ústav ještě investiční dotace v rámci akademických konkurzů ve výši 134 tis. Kč (90 tis. Kč doplatil z vlastních zdrojů).

U. Přehled o poskytnutých darech a dárcích

V roce 2013 získal Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., dar ve výši 40 tis. Kč, neposkytl žádný peněžní dar.

V. Přehled informací o veřejných sbírkách podle zvláštního předpisu (zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách) – uvedení účelu a výše vybraných částek

V roce 2013 nebyly vybírány žádné veřejné sbírky.

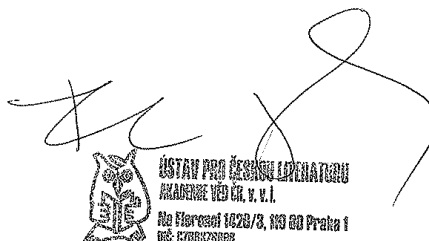
W. Způsob vypořádání výsledku hospodaření z předcházejících účetních období (rozdělení zisku)

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., vznikl k 1. 1. 2007 na základě zákona č. 351/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích. V roce 2013 uložil Ústav 1 911 tis. Kč do FUUP.

X. Další údaje (podle zvláštních právních předpisů a rozhodnutí účetní jednotky), které nejsou v příloze uvedeny, ale mají významnou vypovídající schopnost o ekonomické činnosti účetní jednotky

V roce 2013 jsou všechny podstatné údaje, jež vypovídají o ekonomické činnosti, zachyceny v předchozích bodech.

V Praze dne 12. 3. 2014

Ing. Pavel Janáček, Ph.D.

Ředitel Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

**Zpráva nezávislého auditora
k výroční zprávě veřejné výzkumné instituce
za rok 2013**

**Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.
Ing. Pavel J a n á č e k, Ph.D., ředitel organizace**

Ověřili jsme soulad výroční zprávy veřejné výzkumné instituce Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. k 31.12.2013 s účetní závěrkou, která je obsažena v této výroční zprávě. Za správnost výroční zprávy je zodpovědný statutární orgán veřejné výzkumné instituce Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. Naším úkolem je vydat na základě provedeného ověření výrok o souladu výroční zprávy s účetní závěrkou.

Ověření jsme provedli v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve výroční zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných ohledech v souladu s příslušnou účetní závěrkou. Jsme přesvědčeni, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora.

Podle našeho názoru jsou informace uvedené ve výroční zprávě veřejné výzkumné instituce Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. k 31. 12. 2013 ve všech významných ohledech v souladu s výše uvedenou účetní závěrkou.

Ing. Pavla Císařová, CSc.,
auditor, číslo oprávnění 1498

V Praze dne 26. června 2014